

Cynnwys

Rhaglen	2
4 - Cofnodion y cyfarfod diwethaf	5
5 - Ymchwiliad Craffu Agenda Wledig	8
6 - Ymchwiliad Craffu Caffael Cynaliadwy	9
7 - Cynigion Arbedion Effeithlonrwydd	13
Atodiad 1	15
Atodiad 2	17
A1 Addysg	17
A2 Oedolion - Cyswllt Cwsmer	31
A2 Oedolion	19
A2 Tai	33
A3 Plant	36
A4 Cyllid	40
A5 Adnoddau Dynol	51
A6 YGC	53
B1 Priffyrdd a Bwrdeistrefol	55
B2 Rheoleiddio	62
B3 Strategol a Gwella	74
B4 Economi a Chymuned	76
B4 Hamdden	84
B5 Cyfreithiol	86
B6 Tim Rheoli	88

Gwasanaeth Democratiaeth
Democracy Service
Swyddfa'r Cyngor
CAERNARFON
Gwynedd
LL55 1SH

Cyfarfod / Meeting

**PWYLLGOR CRAFFU CORFFORAETHOL
CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE**

Dyddiad ac Amser / Date and Time

**10.30AM, DYDD IAU, 13 TACHWEDD, 2014
10.30AM, THURSDAY, 13 NOVEMBER, 2014**

Lleoliad / Location

**SIAMBR HYWEL DDA,
SWYDDFA'R CYNGOR / COUNCIL OFFICES,
STRYD Y JÊL / SHIREHALL STREET,
CAERNARFON**

Pwynt Cyswllt / Contact Point

**Eirian Roberts
(01286) 679018**

maireirianroberts@gwynedd.gov.uk

(DOSBARTHWYD / DISTRIBUTED 7/11/14)

PWYLLGOR CRAFFU CORFFORAETHOL CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE

AELODAETH/MEMBERSHIP (18)

Plaid Cymru (9)

Y Cynghorwyr / Councillors

Elwyn Edwards

Aled Evans

Sian Gwenllian

Annwen Hughes

Dyfrig Jones

Dafydd Meurig

Michael Sol Owen

Gethin Glyn Williams

[*sedd wag / vacant seat*]

Annibynnol / Independent (4)

Y Cynghorwyr / Councillors

Lesley Day

Trevor Edwards

W.Roy Owen

Eirwyn Williams

Llais Gwynedd (3)

Y Cynghorwyr / Councillors

Gweno Glyn

Simon Glyn

Jason Humphreys

Llafur / Labour (1)

Y Cynghorydd / Councillor

Gwynfor Edwards

Rhyddfrydwr Democrataidd / Liberal Democrats (1)

Y Cynghorydd / Councillor

June Marshall

Aelodau Ex-officio / Ex-officio Members

Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Cyngor / Chairman and Vice-Chairman of the Council

Aelodau eraill a wahoddir / Other invited members

Y Cynghorydd / Councillor Dyfed Edwards – eitem / item 5

Y Cynghorydd / Councillor John Wynn Jones – eitem / item 6

RHAGLEN

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Derbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

3. MATERION BRYS

Nodi unrhyw eitemau sy'n fater brys ym marn y Cadeirydd fel y gellir eu hystyried.

4. COFNODION

Bydd y Cadeirydd yn cynnig y dylid llofnodi cofnodion y cyfarfod diwethaf o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 11 Medi, 2014 fel rhai cywir (ynghlwm).

Noder – amcan yn unig yw'r amseroedd a nodir isod

5. YMCHWILIAD CRAFFU AGENDA WLEDIG

Ystyried adroddiad Arweinydd y Cyngor (ynghlwm).

10.40am – 11.25am

6. YMCHWILIAD CRAFFU CAFFAEL CYNALIADWY

Ystyried adroddiad yr Aelod Cabinet Economi (ynghlwm).

11.25am – 12.10pm

7. CYNIGION ARBED EFFEITHLONRWYDD

Ystyried adroddiad Cadeirydd y Gweithgor Craffu Arbedion (ynghlwm).

12.10pm – 12.40pm

8. YMCHWILIAD CRAFFU CYNLLUN DATBLYGU LLEOL (CYDWEITHIO)

Cadarnhau aelodaeth y Grŵp Ymchwiliad.

12.40pm – 12.45pm

PWYLLGOR CRAFFU CORFFORAETHOL, 11.09.14

Yn bresennol: Y Cynghorydd Dyfrig Jones (Cadeirydd).
Y Cynghorydd Jason Humphreys (Is-gadeirydd).

Y Cynghorwyr:- Lesley Day, Elwyn Edwards, Trevor Edwards, Aled Evans, Selwyn Griffiths, Siân Gwenllian, Eryl Jones-Williams, June Marshall, Dafydd Meurig, Mair Rowlands, Eirwyn Williams a Gethin Glyn Williams.

Swyddogion yn bresennol: Geraint George (Pennaeth Strategol a Gwella), Debbie Anne Williams Jones (Rheolwr Aelodau – Gwasanaeth Democrataidd) ac Eirian Roberts (Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu).

Yn bresennol ar gyfer eitem 3 isod:-
Y Cynghorydd Peredur Jenkins, Aelod Cabinet Adnoddau
Alwyn Evans Jones (Pennaeth Adnoddau Dynol)

Yn bresennol ar gyfer eitem 4 isod:-
Y Cynghorydd Peredur Jenkins, Aelod Cabinet Adnoddau
Dilwyn Williams (Darpar Brif Weithredwr)

Yn bresennol ar gyfer eitem 5 isod:-
Anwen Davies (Uwch Reolwr Partneriaethau – Gwynedd ac Ynys Môn)

Yn bresennol ar gyfer eitem 6 isod:-
Vera Jones (Rheolwr Aelodau – Gwasanaeth Democrataidd)

Ymddiheuriadau: Y Cynghorwyr Gweno Glyn, Simon Glyn a Michael Sol Owen.

1. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

2. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod diwethaf o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 5 Mehefin, 2014 fel rhai cywir.

Nodwyd bod yna faterion eraill wedi'u trafod, ond heb eu cynnwys yn y cofnodion, ond eglurwyd mai yn y Cyfarfod Paratoi ar 30 Gorffennaf y codwyd y materion hynny. Nodwyd nad oedd yr aelodau wedi derbyn nodiadau'r Cyfarfod Paratoi a phwysleisiwyd pwysigrwydd dosbarthu'r nodiadau i'r aelodau cyn cyfarfod dilynol y pwyllgor.

Nodwyd, er i'r Cynghorwyr Lesley Day a June Marshall gyflwyno'u hymddiheuriadau am fethu cyrraedd mewn pryd ar gyfer cyfarfod y pwyllgor oherwydd problemau traffig, bod eu presenoldeb yn y Gweithdy Blynyddol dilynol wedi'i gofnodi.

3. GWYNEDD AMDANI

Aelod Cabinet: Y Cynghorydd Peredur Jenkins

- (A) Cyflwynwyd – adroddiad yr Aelod Cabinet Adnoddau yn rhoi diweddariad o gynlluniau'r Cyngor i arwain ar drefniant i gaffael ynni yn rhatach ar gyfer cymunedau'r sir, a / neu i hwyluso a hyrwyddo'r cynllun Cyd Cymru a'r buddiannau ynghlwm ag ef i drigolion y sir.
- (B) Yn ystod y drafodaeth, ystyriwyd y materion a ganlyn:-
- Pryder ynglŷn â'r diffyg symud ymlaen ar y mater hwn a'r ffaith nad oedd y swyddogion wedi cysylltu â chynghorau eraill sy'n rhedeg cynlluniau llwyddiannus.
  - Y pryderon ynglŷn â chynllun Cyd-Cymru ynghyd ag awgrym mai'r ffordd o'i wella oedd drwy gyfeirio mwy o bobl ato, drwy wefan y Cyngor a Newyddion Gwynedd.
  - Y posibilrwydd y gallai'r Cyngor sefydlu a rhedeg ei gynllun ei hun ynghyd â goblygiadau hynny o ran adnoddau.

PENDERFYNWYD gofyn i'r Aelod Cabinet Adnoddau edrych ar yr holl opsiynau, ynghyd â'r costau, ac adrodd yn ôl i'r pwyllgor.

4. MEDDYLFRYD SYSTEMAU

Aelod Cabinet: Y Cynghorydd Peredur Jenkins

- (A) Cyflwynwyd – adroddiad yr Aelod Cabinet Adnoddau yn ymateb yn benodol i gyfres o gwestiynau a godwyd yn y Cyfarfod Paratoi.
- (B) Yn ystod y drafodaeth, ystyriwyd y materion a ganlyn:-
- Y cyswllt rhwng Meddylfryd Systemau a Ffordd Gwynedd a goblygiadau unrhyw uno cynghorau ar hynny.
  - Y gwersi a ddysgwyd o'r ddau beilot yn yr Unedau Digartrefedd a Chynnal a Chadw. Nodwyd bod cannoedd o gamau wedi'u tynnu allan o brosesau'r Uned Cynnal a Chadw. Ar gais aelod, cytunodd y Darpar Brif Weithredwr i ddarparu'r data o ran monitro cynnydd yn y ddau faes yma i'r aelodau.
  - Prif nod y cynllun yw i wasanaethu pobl Gwynedd mewn ffordd llawer mwy effeithiol. Gall hynny arwain at arbedion o newid y diwylliant ymysg staff y Cyngor – llai o gyfarwyddo a rheoli gan arfogi gweithwyr i wneud penderfyniadau, ond nid arbedion yw'r prif nod.
  - Sut i raeadru'r newid diwylliant drwy'r Cyngor a'r amserlen ar gyfer cyflawni hynny.
  - Perchnogi problemau aml-adrannol.
  - Yr angen i reoli risg.
  - Buddioldeb ceisio barn arbenigwyr, e.e. mewn prifysgol, ar ymagwedd y Cyngor at feddylfryd systemau.

Mynegwyd dymuniad yr aelodau i weld symud ymlaen ar y mater hwn.

5. TAITH DRAWSNEWID BWRDD GWASANAETHAU LLEOL GWYNEDD AC YNYS MÔN

Aelod Cabinet: Y Cynghorydd Dyfed Edwards

- (A) Cyflwynwyd – adroddiad yr Uwch Reolwr Partneriaethau yn manylu ar y camau cychwynnol yn nhaith drawsnewid y Bwrdd Gwasanaethau Lleol ynghyd â'r camau nesaf a fwriedir i ddatblygu ymhellach drefniadau craffu aelodau etholedig yng ngwaith y Bwrdd.
- (B) Ymhelaethodd yr Uwch Reolwr Partneriaethau ar ganlyniadau trafodaethau cychwynnol diweddar rhwng swyddogion y ddau gyngor.

(C) Yn ystod y drafodaeth, ystyriwyd y materion a ganlyn:-

- Pryder y gallai'r Cynulliad dynnu gwasanaethau oddi ar y cynghorau a'r angen i ddwyn pwysau ar y Llywodraeth i ddatgan beth yw eu cynlluniau fel nad yw'r byrddau yn cael eu cadw yn y tywyllwch.
- Y math o egwyddorion sy'n arwain y drafodaeth ynglŷn â chyd-graffu a'r penawdau a gododd o'r cyfarfod cyntaf.
- Problemau De Gwynedd a'r ffaith fod rhaid i unrhyw drefniadau gyfarch anghenion y sir gyfan.
- Sut mae'r awdit gan Swyddfa Archwilio Cymru'n debygol o fwydo i mewn i daith ddatblygu'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol.
- Yr angen i sicrhau bod Gwynedd a Môn yn rhannu'r un meddylfryd ac yn deall ei gilydd.
- Lefel y gynrychiolaeth gan y cyrff eraill.
- Amseriad yr asesiad corfforaethol.
- Bod angen gwybod beth yw'r trefniadau ffurfiol sydd ar waith rhwng Cynghorau Gwynedd a Môn o ran cynnal y drafodaeth lefel uchel i baratoi'r ffordd ar gyfer uno'r cynghorau a'r angen i graffu cynnydd y gwaith penodol sydd i'w gyflawni o dan hynny hefyd.

PENDERFYNWYD y dylai'r Cyfarfod Paratoi nesaf ystyried sut mae'r mater hwn yn integreiddio i mewn i raglen waith y Pwyllgor Craffu.

6. YMCHWILIAD CRAFFU CYNLLUN DATBLYGU LLEOL - CYDWEITHIO

Cyflwynwyd – briff yr ymchwiliad.

PENDERFYNWYD

- (a) **Sefydlu Ymchwiliad Craffu a phenodi'r Cadeirydd, y Cynghorydd Dyfrig Jones, ynghyd â'r Cynghorwyr Trevor Edwards ac Eirwyn Williams, yn aelodau o'r Ymchwiliad.**
- (b) **Bod Vera Jones, Rheolwr Aelodau – Gwasanaethau Democrataidd yn chwilio am 2-3 aelod arall i fod yn rhan o'r ymchwiliad, gan siarad gyda'r Pwyllgor Craffu Cymunedau os oes angen, a chadarnhau'r aelodaeth yn y Cyfarfod Paratoi nesaf ar 2 Hydref.**

Ar ddiwedd y cyfarfod, nododd y Cadeirydd y byddai'r Fforwm Craffu yn cyfarfod yn aml dros yr wythnosau nesaf i drafod yr arbedion, a chan nad oedd yn bosib' iddo ef a'r Is-gadeirydd fod yn bresennol ym mhob un o'r cyfarfodydd hynny, y byddai'n fuddiol petai aelod arall o'r pwyllgor yn gwirfoddoli i fynychu yn eu habsenoldeb. Cytunodd y Cynghorydd Sian Gwenllian i gynorthwyo yn ôl yr angen.

Dechreuodd y cyfarfod am 10.00am a daeth i ben am 12.25pm.

ENW'R PWYLLGOR CRAFFU	Pwyllgor Craffu Corfforaethol
DYDDIAD Y CYFARFOD	13 Tachwedd 2014
TEITL	Ymchwiliad Craffu Agenda Wledig
AELOD	Cyng. Dyfed Edwards, Arweinydd y Cyngor

1. Pwrpas

- 1.1 Yng nghyfarfod y Pwyllgor Craffu Corfforaethol ar y 27^{ain} o Fawrth 2014, gofynnwyd i mi roi ystyriaeth i argymhellion yr Ymchwiliad Craffu Agenda Wledig.
- 1.2 Pwrpas yr adroddiad yma yw amlygu'r camau yr wyf wedi eu cymryd hyd yma i ymateb i argymhellion yr Ymchwiliad Craffu.

2. Ymateb i'r Ymchwiliad Craffu

- 2.1 Fel cam cyntaf, gofynnais i Baneli Cyflawni y Cyngor ystyried yr argymhellion sydd yn berthnasol i'w meysydd gwaith. Gofynnais yn benodol iddynt ystyried y materion canlynol:
  - Ydi blaenoriaethau, canlyniadau a phrosiectau'r Cynllun Strategol o fewn maes gwaith y Panel Cyflawni yn ymateb yn ddigonol i'r argymhellion? Os ydyn nhw, sut?
  - Os nad ydyn nhw, pa newidiadau dylid eu gwneud i'r blaenoriaethau, canlyniadau a phrosiectau er mwyn ymateb i'r argymhellion?
  - A oes gwasanaethau, rhaglenni neu gynlluniau eraill mewn lle o fewn maes gwaith y Panel Cyflawni sydd yn ymateb i'r argymhellion?
- 2.2 O ran yr argymhellion sydd yn berthnasol i waith y Cyngor, mae'n ymddangos fod angen gwneud rhywfaint o newidiadau i flaenoriaethau, canlyniadau a phrosiectau'r Cynllun Strategol er mwyn ymateb yn llawn i'r argymhellion. Fy mwriad yw cyflwyno adroddiad pellach i'r Pwyllgor Craffu ym mis Ionawr 2015 ar y newidiadau sydd angen eu gwneud i flaenoriaethau, canlyniadau a phrosiectau'r Cynllun Strategol er mwyn ymateb i'r argymhellion. Mae mewnbwn Aelodau'r Pwyllgor Craffu yn allweddol i'r gwaith hwnnw oherwydd yr oblygiadau i gynnwys y Cynllun Strategol ar gyfer y blynyddoedd i ddod.
- 2.3 O ran yr argymhellion sydd yn berthnasol i bartneriaid y Cyngor, teimlaf y dylai Cadeirydd y Pwyllgor Craffu fynd a'r materion hynny ymhellach ym mha ffordd bynnag ar ran yr Ymchwiliad Craffu.

3. Argymhelliad

- 3.1 Gofynnaf i Aelodau'r Pwyllgor Craffu i nodi'r cynnydd hyd yma a derbyn adroddiad pellach gennyf ym mis Ionawr 2015 ar yr argymhellion sydd yn berthnasol i waith y Cyngor.

CYFARFOD	Pwyllgor Craffu Corfforaethol
DYDDIAD	13.11.14
PWNC	Ymchwiliad Craffu Caffael Cynladwy
PWRPAS YR ADRODDIAD	Ymateb i gwestiynau penodol sydd yn gysylltiedig â'r argymhellion
AELOD CABINET/ AWDUR	Cyng. John Wynn Jones/Geraint George

1   CEFNDIR

1.1 Mae'r prosiect "Cryfhau Gwytnwch Busnesau'r Sir a Chadw'r Budd yn Lleol" yn un o flaenoriaethau'r Cyngor - gweler Cynllun Strategol Cyngor Gwynedd 2013-17. Mae'r prosiect yn anelu i wella perfformiad caffael y Cyngor a chyfrannu'n benodol at y nod o warchod a chreu swyddi ar gyfer pobl Gwynedd a galluogi mwy o fusnesau lleol i fod yn gystadleuol ac i oroesi.

1.2 Adroddwyd ar gynnydd y prosiect i aelodau'r ymchwiliad craffu ar 30/09/14 a nodwyd mai'r flaenoriaeth o ran gwella caffael yw newid o'r trefniadau cyfredol o gaffael fesul adran i drefniadau caffael ar sail categorïau gwariant. Mae hyn yn newid mawr bydd yn gofyn am gryfhau sgiliau a threfniadau a sicrhau bod y ffocws ar:-

- Dealltwriaeth am ac ymgysylltiad gyda'r farchnad gyflenwi
- Dealltwriaeth o anghenion gwasanaethau ar draws y Cyngor a chynlluniau i gyfarfod â gofynion
- Cysylltiad rhwng strategaeth, comisiynu, tendro, contractio a rheoli contractau
- Sylw i reoli contractau a gyrru parhaus am werth am arian
- Sylw penodol i ddatblygiad sgiliau staff
- Annog a gwerthfawrogi blaengaredd yn y maes caffael

Cwestiynau penodol -

- 1 *Beth yw uchelgais y Cyngor ym maes caffael cynaliadwy a datblygu polisi, ac a oes canllawiau syml a chlir i staff i wireddu'r uchelgais ar draws y Cyngor ?*

Mae'r canlyniadau allweddol fel a ganlyn :-

Amcanion	Canlyniadau	Mesurau Perfformiad	14/15	15/16/	16/17
Cynyddu'r canran o wariant gyda busnesau Gwynedd	Cynnal a/neu gynyddu gwariant gyda busnesau Gwynedd	% gwariant gyda busnesau Gwynedd	↑	40-45%	40-45%
Diogelu swyddi	Cynnal Swyddi	Nifer swyddi wedi eu diogelu o fewn busnesau'r sir o ganlyniad i weithgaredd Caffael y Cyngor	I'w sefydlu	I'w sefydlu	I'w sefydlu
Creu swyddi newydd	Cynyddu Swyddi	Nifer swyddi wedi eu creu o fewn busnesau'r sir o ganlyniad i weithgaredd Caffael y Cyngor	I'w sefydlu	I'w sefydlu	I'w sefydlu
Lleihau cost cytundebau er cyfrannu at dargedau arbedion	Trigolion yn cael yr un/neu well gwasanaeth	Arbedion ariannol caffael	£120,562	£120,562 *	£120,652*

* i'w cadarnhau

Mi fydd canllawiau a threfniadau perthnasol yn cael eu cyflwyno fel rhan o'r newid yn ein strwythur caffael

- 2 *A yw'r trefniadau caffael yn addas i gyflawni uchelgais y Cyngor ym maes caffael cynaliadwy ac a oes ymrwymiad i'r trefniadau hynny ar y lefel uchaf ?*

Pwrpas y newid yn ein trefniadau yw cryfhau ein perfformiad a sicrhau cyswllt clir rhwng uchelgais, polisi a gweithrediad. Mae "Cadw'r Budd yn Lleol" yn un o flaenoriaethau'r Cyngor ac yn cadarnhau ymrwymiad ar y lefel uchaf. Mae'r Polisi Caffael Cynaliadwy a'r teclynnau caffael cynaliadwy cyfredol yn hwyluso cyflawni o uchelgais caffael y Cyngor.

Yn ogystal mae aelod o'r tîm caffael corfforaethol yn cefnogi gwasanaethau i wireddu buddion ar gytundebau adeiladu mawr.

- 3 *Pa drefniadau sydd mewn lle i rannu arferion da a chydweithio yn y maes caffael ar draws y Cyngor er mwyn sicrhau'r buddion gorau ?*

Dyma un o amcanion y trefniadau "rheolaeth categori" newydd. Mae'r trefniadau cyfredol angen gwelliant.

- 4 *A oes cofrestr gyflawn o holl gyfleoedd tendro'r Cyngor er mwyn cynnig gwell trosolwg o'r maes wedi ei lunio ?*

Oes, mae rhaglen gaffael y Cyngor ar ein safle we gyda swyddog penodol yn gyfrifol am sicrhau bod y wybodaeth mor gyflawn â phosib. Mae ymrwymiad y gwasanaethau i baratoi a rhannu'r wybodaeth angen gwella i'r gofrestr fod yn gyflawn.

- 5 *Pa fesuryddion addas ac ystyron sydd wedi eu datblygu er mwyn mesur effaith ariannol gwariant y Cyngor a'r effaith ar drigolion Gwynedd ?*

Gweler yr ymateb i gwestiwn 1

- 6 *A oes trefniadau hyfforddiant addas i staff sy'n ymwneud â chaffael i sicrhau dealltwriaeth iawn o'r ymrwymiad, cydymffurfiaeth weithredol a gwell adnabyddiaeth o'r cyfleoedd sydd ar gael er budd trigolion Gwynedd.*

Mi fydd rhaglen benodol yn cael ei ddatblygu a'i ddarparu fel rhan o'r cynllun i newid ein trefniadau cyfredol. Mae'r rhaglen hyfforddiant cyfredol yn cynnwys dau gwrs ar fatrics hyfforddi'r Cyngor sef, prynu a chontractau sylfaenol ac uwch. Prif amcanion y cyrsiau yw gwella dealltwriaeth o'r trefniadau caffael gan hefyd dynnu sylw a rhoi trosolwg o'r polisiau caffael. (Arwel ap i lenwi plîs)

7 *I ba raddau mae rôl yr Uned Caffael Gorfforaethol o fewn trefniadau caffael y Cyngor wedi cael ei diffinio'n fwy eglur er mwyn sicrhau'r gorau o'r adnodd a chryfhau trefniadau caffael y Cyngor ?*

Mi fydd hyn yn digwydd wrth newid ein trefniadau caffael

8 *Beth yw'r dystiolaeth mai'r trefniadau datganoledig cyfredol y Cyngor yw'r trefniadau mwyaf addas i wireddu uchelgais y Cyngor yn y maes ?*

Mae'r prosiect Cadw'r Budd yn gweithredu i newid y trefniadau.

9 *Pa ystyriaeth bellach sydd wedi ei roi i'r defnydd o'r Gymraeg o fewn trefniadau caffael y Cyngor yng nghyd-destun y ddogfen Gosod Contractau Gwasanaethau Cyhoeddus a'r Iaith Gymraeg a chynnwys unrhyw argymhellion yn y Strategaeth Caffael a'r Polisi Caffael Cynaliadwy newydd a datblygu trefniadau i fonitro cydymffurfiaeth ?*

Mae'r Strategaeth Caffael yn cael ei adolygu ar hyn o bryd gyda'r nod o gyhoeddi canol Rhagfyr. Bydd y strategaeth yn amlygu amcanion y Cyngor i wella trefniadau a pherfformiad caffael yn seiliedig ar drefniadau rheolaeth categori.

Mi fyddwn yn ystyried ein gofynion iaith fel rhan o'r broses o ddatblygu a chytuno'r strategaeth.

ENW'R PWYLLGOR CRAFFU	Pwyllgor Craffu Corfforaethol
DYDDIAD Y CYFARFOD	13 Tachwedd 2014
TEITL	Cynigion Arbedion Effeithlonrwydd
AELOD	Cyng. Peter Read

1. Cefndir a chyd-destun

- 1.1 Fel rhan o Strategaeth Ariannol y Cyngor rydym yn taflunio bwllch ariannol tybiedig o tua £50m dros y pedair blynedd 2014/15 - 2017/18. Gyda chynnydd tybiedig o 3.5% yn y Dreth Gyngor ac arbedion sydd eisoes ar y gweill, byddai hyn yn gadael bron i £34m o fwllch i'w ddarganfod.
- 1.2 Atgoffir y Pwyllgor Craffu o'r strategaeth a grybwyllwyd gan y Cabinet i'r Cyngor yn ei gyfarfod ar y 6ed o Fawrth oedd yn rhagweld cyfarch y bwllch yma drwy:

Polisi Treth Gyngor	Ystyried cynnydd yn y Dreth Gyngor mewn amrediad o 3.5% - 5%
Y gyllideb ysgolion	Ystyried rhoddi targed i'r gyllideb ysgolion yn seiliedig ar beth sy'n ymarferol.
Y Comisiwn ar Lywodraethu	Ystyried a fydd yna arbedion yn deillio o ad-drefnu y gellir dibynnu arnynt a chymryd i ystyriaeth.
Arbedion Effeithlonrwydd	Uchafu'r arbedion effeithlonrwydd y gellir eu gwireddu
Toriadau	Ffigwr sydd ar ôl

- 1.3 Mae'r adrannau bellach wedi cyflwyno cynigion effeithlonrwydd / rheoli'r galw yn unol â'r targedau a osodwyd iddynt gan y Cabinet ar y 1af o Ebrill.
- 1.4 Cytunwyd bryd hynny y byddai cyfle am waith manwl drwy Weithgor Craffu cyn eu cyflwyno i'r Cabinet am benderfyniad.
- 1.5 I'r perwyl hwn, fe gytunwyd yn y Fforwm Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu yn ei gyfarfod ar 24ain o Ionawr i sefydlu gweithgor o'u plith (h.y. y Pwyllgorau Craffu, Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd a'r Pwyllgor Archwilio).

1.6 Gan gofio mai arbedion effeithlonrwydd / rheoli'r galw yr ydym yn sôn amdanynt yma fe ddylai'r effaith ar ganlyniadau i drigolion fod yn llai na'r hyn y byddwn yn ei weld mewn unrhyw gyfundrefn toriadau.

2. Mewnbwn Aelodau

2.1 Fe gynhaliwyd Gweithdy i holl aelodau'r Cyngor ar yr 8fed a'r 13eg o Hydref ble roedd cyfle i aelodau gyflwyno sylwadau a / neu bryderon am y cynigion i'r Gweithgor Craffu eu hystyried. Fe fynychodd 35 o aelodau. Roedd hyn yn caniatáu i'r gweithgor fod yn gynhwysol yn eu rôl gyda'u cyd-aelodau i graffu effaith y cynigion.

2.2 Yn ogystal, ar gyfer yr aelodau na fu'n bosib i fynychu, fe yrrwyd pecyn atynt hwythau gyda chyfle i godi sylwadau a / neu bryderon.

3. Gweithgor Craffu Arbedion

3.1 Fe gynhaliwyd 6 cyfarfod hanner diwrnod i drafod y cynigion effeithlonrwydd fesul adran rhwng y 14eg o Hydref a'r 3ydd o Dachwedd.

3.2 Rhoddodd y gweithgor sylw i'r holl sylwadau a gasglwyd o'r gweithdai a gynhaliwyd i'r aelodau gan ystyried goblygiadau gweithredu'r cynigion ac amlygu unrhyw ystyriaethau oedd angen dwyn i sylw'r Cabinet o ran effaith ar bobl Gwynedd cyn eu cyflwyno am benderfyniad y Cabinet.

3.3 Fe grynhoir argymhellion y Gweithgor Craffu i'r Pwyllgor Craffu hwn yn Atodiad 1 ac fe amgeir gopi i becyn y Gweithdai Aelodau er gwybodaeth yn Atodiad 2.

4. Argymhellion

4.1 Gofynnir i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol ystyried a chytuno unrhyw argymhellion i'w cyflwyno i'r Cabinet wneud ei benderfyniad ar yr 16eg o Ragfyr.

Argymhellion y Gweithgor Craffu Arbedion i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol

Cyf	Teitl y cynnig	Argymhelliad
DaCh4	Cwtogi cyllideb cyhoeddusrwydd Cofrestru Etholwyr	Argymell i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol graffu beth fyddai effaith y cynllun ar ein gallu i sicrhau dyletswydd statudol i gofrestru etholwyr.
SaG6	Ymchwil a Dadansoddeg	Gweithgor yn nodi y dylid dal y cynnig yn ôl am y tro hyd nes bydd sefyllfa toriadau yn glir ac ystyried llunio achos busnes i gadw'r uned fel y mae hi.
C25	Rhoi'r gorau i ddarparu'r gwasanaeth cefnogi systemau tu allan i oriau	Argymell i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol graffu beth fyddai effaith y cynllun ar allu'r gwasanaethau perthnasol i gynnal gwasanaeth tu allan i oriau pe bai'r systemau yn methu.
OED	Cynigion ym maes Oedolion	Angen sicrhau amserlen ar gyfer y cynigion a'r angen i gael cynlluniau prosiect cadarn er mwyn sicrhau y byddwn yn gwireddu'r cynigion, ac y dylid tynnu sylw'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol at yr angen hwnnw.
OED13	Addasu cytundebau darparwyr	Argymhellir cyflwyno gwybodaeth bellach ynglŷn ag effaith posib y cynnig i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol.
Rh9	Rhoi'r gorau i swyddogaethau anstatudol – Gwasanaethau Rheoli Pla	Argymhellir i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol gael eglurder ar wir effaith y prif opsiynau gan gyfarch y cwestiynau isod: <ul style="list-style-type: none"> - Petasai'r ffi yn codi er mwyn adfer y gost o ddarparu'r gwasanaeth, a fyddai dal yn gystadleuol gyda'r sector breifat? - Beth fyddai'r effaith o godi'r ffi ar adrannau eraill Cyngor Gwynedd?
Rh11, Rh12 a Rh27	Lleihad o 10% yng nghyllidebau Gwarchod y Cyhoedd (3 cam)	Argymhellir i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol gael eglurder ar wir effaith y cynigion ar ôl dechrau gwireddu.
Rh16	Hysbysebu ceisiadau cynllunio yn y wasg	Argymhellir i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol gael gwell eglurder am yr effaith potensial y gallai'r cynnig ei gael ar y broses ddemocrataidd.
PB1	Caffael	Argymhellir i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol sicrhau bod cydbwysedd cywir rhwng arbed arian a chadw'r budd yn lleol.

Cyf	Teitl y cynnig	Argymhelliad
PB24	Trefn Gwahanol o Newid Lampau	Argymhellir i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol edrych a chymharu'r cynnig gyda'r drefn bresennol ("bulk change") er mwyn sicrhau ein bod yn gwneud y dewis cywir. Cyflwynwyd y drefn "bulk change" fel ffordd o arbed arian yn y lle cyntaf.
A5	Addysg Feithrin	Argymhellir cyflwyno gwybodaeth bellach ynglŷn ag effaith posib y cynnig i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol.

 Cynigion i'w gwireddu yn 2015/16

ADRAN ADDYSG

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
A1	Ffordd Gwynedd - Uned Cyflogau a Chontractau	Adolygu systemau cyfredol adnoddau dynol y gwasanaeth addysg a defnyddio Ffordd Gwynedd i 'dacluo'r' drefn gweithredu	Dim effaith gan mai gwella trefniadau gweithredu mewnol yw'r bwriad	38,681	1
A3	Cronfa Blas am Oes	Creu 1 swydd barhaol yn lle'r ddwy swydd dros dro caiff eu cyllido o'r gronfa Blas am Oes.	Dim effaith	49,770	1
A4	Dileu swydd wag yn yr Uned Gefnogi	Yn gyfredol, mae'r tîm yn cynnwys Rheolwr, 7 Swyddog SIMS llawn amser (gan gynnwys un swydd wag), 2 swyddog SIMS tymor ysgol a 2 gyfieithydd llawn amser. Y cynnig yw dileu'r swydd wag.	Dim effaith gan bod y swydd yn wag	24,885	1 (G)
A5	Arbedion Addysg Feithrin	Newid polisi mynediad ysgolion Gwynedd i dderbyn plant 3 gwaith y flwyddyn. Byddai hyn yn galluogi ysgolion i dderbyn plant oed meithrin yn y tymor yn dilyn eu pen-blwydd yn 3 oed ac yn lleihau'r ddibyniaeth ar y Mudiad Meithrin i ddarparu gwasanaeth addysg. Pe byddai modd darganfod gofod mewn ysgol i bob plentyn, gallwn wneud i ffwrdd gyda'r angen am Athrawon 10%	Opsionau a gwasanaeth ehangach i rieni gan roi dewis iddynt o roi eu plant mewn ysgol neu mewn cylch meithrin. Hyfywedd Cylchoedd Ti a Fi a'r Mudiadau Meithrin.	210,500	4

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
A8	Adolygiad Strategol Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad	<p>Amcan yr Adolygiad yw: 'Sicrhau bod plant a phobol ifanc (rhwng 0-25 oed) sydd ag anghenion addysgol arbennig yn manteisio ar gyfleoedd ac yn ennill profiadau sydd wedi eu cynllunio'n effeithiol ar eu cyfer, er mwyn eu galluogi i gyflawni eu potensial.'</p> <p>Y CYNIGION Er mwyn gwireddu'r canlyniadau yma cyflwynir cyfres o gynigion cysylltiedig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Un Cynllun Datblygu Unigol • Targedu'r blynyddoedd Cynnar • Targedu trosglwyddo cynradd/ uwchradd (blwyddyn 5) • Rhaglen Hyfforddiant Ail Strwythuro'r Gweithlu • Ail drefnu system fformiwla cyllideb ADY I'r ysgolion • Sefydlu system tracio/ data effeithiol • Ail drefnu'r Gwasanaeth • Adolygu cynllun comisiynu'r CBAAA • Uchafu rôl yr ysgolion arbennig. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rhaglen Hyfforddiant trylwyr yn arwain i well adnabyddiaeth o gyflyrau a'r ymyrraeth gorau ar sail tystiolaeth; • Gwella dealltwriaeth y rhieni - a'r cyfathrebu gwell yn arwain i allu cynnig opsiynau gwahanol, effeithiol ar gyfer y plentyn - mewn cyd weithrediad efo'r rhieni; • Un cynllun integredig yn adnabod holl anghenion y plentyn a chyd weithio gwell efo asiantaethau eraill. • Uchafu potensial yr ysgolion arbennig. 	426,977	6
CYFANSWM				750,813	6

ADRAN OEDOLION, IECHYD A LLESIANT

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
OED1	Edrych i gynyddu cyfraniad y Bwrdd Iechyd drwy adolygu'r pecynnau Gofal personol a cyfnodau o oruchwyliaeth ym maes Pobl Hŷn, Anableddau Corfforol a Synhwyredd	Ystyried a oes lle i gydariannu rhai o'r achosion gyda'r Bwrdd Iechyd ac yn cynnig gwaith pellach i ddeall modelau cydariannu sydd gan rhai o gynghorau eraill, megis Ynys Môn.	Dim effaith gan mai cydariannu'r pecynnau gofal gyda Iechyd yw'r bwriad	110,000	
OED2	Adolygu Gwasanaeth Siopa ym maes Pobl Hŷn, Anableddau Corfforol a Synhwyredd gan ystyried a oes modd cwrdd ag anghenion mewn ffordd amgen.	Gwelwyd gwahaniaeth yn y gwariant a'r ymarfer ar draws Gwynedd gydag oddeutu 10% o ddefnyddwyr Arfon a Dwyfor yn derbyn cymorth gyda siopa fel rhan o'r cynllun gofal tra mae'r ffigwr yn 25% ym Meirionnydd. Gwaith yn parhau i ganfod pam fod y sefyllfa yma yn bodoli. Gwaith pellach i adnabod yr eithriadau ac ymchwil i fodelau /opsiynau eraill o ran cwrdd â'r angen, gan anelu at arbedion pellach ar y gwariant presennol wrth i ni drawsnewid ein gwasanaethau a rheoli galw.	Byddai effaith ar ddefnyddwyr gwasanaeth, eu teuluoedd a'u gofalwyr, wrth i'r disgwiliadau ohonynt addasu. Wrth barhau i gwrdd â gofynion statudol a diwallu anghenion gofal, byddai'n rhaid cydnabod y byddai her o ran rheoli'r newid i lawer iawn o unigolion, a chefnogi pobl trwy gyfnod o ansefydlogrwydd yn eu bywydau.	48,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
OED3	Adolygu sut rydym yn comisiynu Gwasanaeth Domestig i gefnogi Gofalwyr i gynorthwyo a chefnogi unigolion i barhau i fyw yn eu cartrefi gan ystyried a oes modd cwrdd ag anghenion mewn ffordd amgen.	Fel sydd yn cael ei nodi gyda'r siopa mae'r un patrwm yn wir gyda gwariant ar wasanaeth domestig i gefnogi Gofalwyr. Gwaith pellach yn canolbwyntio ar ddeall y gwahaniaeth ac angen edrych a oes ffordd amcan o ddarparu'r gwasanaeth yn hytrach na drwy ddefnyddio Gofalwyr Cartref .	Byddai effaith ar ddefnyddwyr gwasanaeth, eu teuluoedd a'u gofalwyr, wrth i'r disgwiliadau ohonynt addasu. Wrth barhau i gwrdd â gofynion statudol a diwallu anghenion gofal, byddai'n rhaid cydnabod y byddai her o ran rheoli'r newid i lawer iawn o unigolion, a chefnogi pobl trwy gyfnod o ansefydlogrwydd yn eu bywydau. Ar yr un pryd, byddai rhaid helpu defnyddwyr gwasanaeth cyfredol i addasu wrth i'r modd y gofelir amdanynt newid. Byddai effaith ar rai darparwyr wrth i lefel y gofal a brynir ganddynt leihau, ond mae'n debyg y byddai cyfleoedd hefyd, o ran dargyfeirio a thyfu i gwrdd â'r weledigaeth aeddfetach o ran cynnig gwasanaethau ataliol a chefnogol.	25,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
OED4	Adolygu'r Pecynnau Gofal 2 Ofalydd ym maes Pobl Hŷn, Anabledau Corfforol a Synhwyredd gan ystyried a oes modd cwrdd ag anghenion mewn ffordd amgen.	<p>Adolygu yr angen am 2 ofalydd pan mae angen defnyddio offer [hoist] i drosglwyddo unigolyn er mwyn sicrhau diogelwch yr unigolyn a'r gofalydd.</p> <p>Gwelwyd cynnydd yn y nifer o achosion dwys lle mae angen 2 Ofalydd oherwydd rhesymau lechyd a Diogelwch wrth symud a thrin oedolion bregus. Wedi ystyried y gwaith a'r arbedion mae Cyngor Gwlad yr Haf a Medway.</p> <p>Cyfarfod cychwynnol rhwng Uned Iechyd a Diogelwch Corfforaethol, Gwasanaeth Darparu a Gwasanaeth Oedolion a chytunwyd mai ymarfer presennol ydi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Darparwyr a Therapyddion Galwedigaethol yn nodi angen am 2 Ofalydd ar bob achlysur lle cyflwynir hoist. • Darparwyr yn gyffredinol yn bryderus o ystyried aelod o deulu'n gweithredu fel yr 2il Ofalydd. <p>Camau nesaf</p> <ul style="list-style-type: none"> • edrych ar 14 achos gyda Darparwyr Mewnol yn Nwyfor er mwyn gweld a ellir cyflawni'r dasg yn ddiogel gyda 1 gofalydd. • Hyn yn sail i adrodd ar gostau ychwanegol os bydd angen comisiynu offer gwahanol ac i adnabod ac adrodd ar arbedion effeithlonrwydd. • Cwblhau'r uchod ac adrodd ar y canlyniadau cychwynnol dechrau Tachwedd 2014. 	Byddai effaith ar ddefnyddwyr gwasanaeth, eu teuluoedd a'u gofalwyr, wrth i'r disgwyliadau ohonynt addasu. Wrth barhau i gwrdd â gofynion statudol a diwallu anghenion gofal, byddai'n rhaid cydnabod y byddai her o ran rheoli'r newid i lawer iawn o unigolion, a chefnogi pobl trwy gyfnod o ansefydlogrwydd yn eu bywydau.	110,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
OED5	Peidio cludo clientiaid i'r man lle rhoddir gwasanaeth, lle nad yw'n rheidrwydd arnom i wneud hynny	<p>Yn absenoldeb polisi darparu cludiant mae angen llunio polisi er mwyn cyfyngu'r defnydd cludo presennol o ddarparu cludiant yn ddi-wahan i bawb ym maes Henoed a Gwasanaeth Anabledd Dysgu.</p> <p>O fewn y cyd destun yma bydd yn rhaid cydlynu gwasanaethau cludiant ar draws y Cyngor e.e sicrhau bod rhwydwaith digonol o gludiant cyhoeddus mewn lle.</p> <p>Er mwyn lleihau defnydd cludiant rhaid sicrhau bod defnyddwyr gwasanaeth yn derbyn darpariaeth gofal mor agos a phosibl i'w cartrefi. Bydd gofyn datblygu sgiliau oedolion ag anabledd dysgu i wneud gymaint o ddefnydd a phosibl ar gludiant gyhoeddus. Sicrhau bod pobl yn defnyddio budd-daliadau sy'n addas i'w anghenion cludiant i'r pwrpas addas. Hefyd gosod pwyslais cynyddol ar gael defnyddwyr i rhannu ceir. Awgrymir asesu anghenion cludiant a darpariaeth gwasanaeth arwahan. Wrth lunio polisi defnydd cludiant bydd gofyn ystyried hyn yng nghyd-destun canllawiau Llywodraeth Cymru.</p> <p>Angen gwneud gwaith pellach yn ddibynnol ar benderfyniad y polisi newydd a chael barn cyfreithiol.</p>	<p>Byddai effaith ar ddefnyddwyr gwasanaeth, eu teuluoedd a'u gofalwyr, wrth i'r disgwyliadau ohonynt addasu. Tra'n parhau i gwrdd â gofynion statudol a diwallu anghenion gofal, byddai'n rhaid cydnabod y byddai her o ran rheoli'r newid i lawer iawn o unigolion, a chefnogi pobl trwy gyfnod o ansefydlogrwydd yn eu bywydau.</p> <p>Byddai angen gweithio gyda chymunedau mewn modd cyd-gynhyrchiol i ddeall y disgwyliadau i'r dyfodol, gan addysgu pobl am y newid diwylliant sylweddol sy'n ofynnol. Ar yr un pryd, byddai rhaid helpu defnyddwyr gwasanaeth cyfredol i addasu wrth i'r modd y bydd cynnwys y cynllun gofal a'r elfen cludiant ohono yn newid.</p>	25,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
OED6	Cynyddu Teleofal ym maes Pobl Hyn	Cynyddu'r defnydd o Deleofal, gyda'r nôd o leihau maint pecynnau gofal amgen	<p>Byddai effaith ar ddefnyddwyr gwasanaeth, eu teuluoedd a'u gofalwyr, wrth i'r disgwiliadau ohonynt addasu. Tra'n parhau i gwrdd â gofynion statudol a diwallu anghenion gofal, byddai'n rhaid cydnabod y byddai her o ran rheoli'r newid i lawer iawn o unigolion, a chefnogi pobl trwy gyfnod o ansefydlogrwydd yn eu bywydau. Ar yr un pryd, byddai rhaid helpu defnyddwyr gwasanaeth cyfredol i addasu wrth i'r modd y gofelir amdanynt newid.</p> <p>Byddai effaith ar rai darparwyr wrth i lefel y gofal a brynir ganddynt leihau, ond mae'n debyg y byddai cyfleoedd hefyd, o ran dargyfeirio a thyfu i gwrdd â'r weledigaeth aeddfetach o ran cynnig gwasanaethau ataliol a chefnogol.</p>	544,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
OED7	Ail fodelu Gwasanaeth Dydd Anableddau Dysgu	<p>Ar hyn o bryd mae dau lefel o gefnogaeth yn cael ei gynnig o fewn gwasanaeth dydd sef cefnogaeth 1:1 neu cefnogaeth lefel grŵp 1-3. Cost cyfredol cefnogaeth 1:1 yw £14.75 tra bod cost cefnogaeth grŵp yn £6.00. Byddai ychwanegu lefel grŵp is na'r un grŵp presennol yn golygu cefnogaeth 1:4/1:5 a hynny ar gost o oddeutu £3. Wrth gwrs byddai angen cynnal trafodaeth a chael cytundeb darparwyr gwasanaeth i'r gost yma. Mae'r cynnig yma yn cydfynd efo'r model 'symud ymlaen' sydd yn cael ei hyrwyddo o fewn y gwasanaeth gan y byddai modd symud unigolion o un lefel o gefnogaeth i'r llall yn unol a'u anghenion. Yr un pryd gweithio tuag at sicrhau lleoliadau gwaith i unigolion fel bod modd cael llwybr symud unigolion ymlaen allan o wasaneth dydd i gael profiadau gwaith gwirfoddol. Byddai'n rhaid buddsoddi mewn 'job coach' ar gyfer darganfod lleoliadau gwaith addas. Bydd gofyn cynnal adolygiad o'r darpariaeth presennol. Yn ogystal ystyried darpariaeth dydd gwahanol ar gyfer oedolion hŷn sydd ag anabledd dysgu ddim angen darpariaeth 5 diwrnod yr wythnos fel maent yn ei dderbyn ar hyn o bryd.</p>	<p>Byddai'n rhaid i ddefnyddwyr gwasanaeth cyfredol ymdopi â newid yn eu bywydau, ond rydym yn grediniol, yn y tymor canolig, y byddai'r cynlluniau yn gwella ansawdd bywyd gan eu bod yn gynlluniau sy'n anelu at wireddu'r weledigaeth 'Model Symud Ymlaen'. Mae'r weledigaeth hon yn canolbwyntio ar rymuso pobl a sicrhau eu bod yn cyflawni eu potensial hwy eu hunain, tra'n parhau i dderbyn y gofal y maent ei angen er mwyn sicrhau eu diogelwch a chyflawni'r canlyniadau gorau.</p>	85,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
OED8	Ail fodelu Gwasanaethau Cefnogol Anabledau Dysgu	Symud i ffwrdd o'r drefn cyfredol o gynnig cefnogaeth 1:1 ar gyfer hyrwyddo cyfleoedd cymdeithasu, hamddena a datblygu sgiliau ar gyfer unigolion. Yn hytrach gwneud mwy o hyn ar sail grwpiau. Fel enghraifft grwpiau coginio, cerdded ac ati. Byddai hyn yn gostwng costau teithio, annog defnydd o adnoddau lleol a chael unigolion i ddarganfod ffyrdd eu hunain o ddod i'r gweithgareddau hyn.	Byddai'n rhaid i ddefnyddwyr gwasanaeth cyfredol ymdopi â newid yn eu bywydau, ond rydym yn grediniol, yn y tymor canolig, y byddai'r cynlluniau yn gwella ansawdd bywyd gan eu bod yn gynlluniau sy'n anelu at wireddu'r weledigaeth 'Model Symud Ymlaen'. Mae'r weledigaeth hon yn canolbwyntio ar rymuso pobl a sicrhau eu bod yn cyflawni eu potensial hwy eu hunain, tra'n parhau i dderbyn y gofal y maent ei angen er mwyn sicrhau eu diogelwch a chyflawni'r canlyniadau gorau.	180,000	
OED9	Ail fodelu Gwasanaethau Gofal Ysbaid Anabledau Dysgu	Adolygu gwasanaeth ysbaid o ran natur a chost y darpariaeth cyfredol. Ar hyn o bryd mae gan y gwasanaeth gytundeb gwasanaeth gyda Chartrefi Cymru ar gyfer darparu gofal ysbaid mewn dau eiddo – un ym Mangor a llall yn Nefyn. Angen ystyried darpariaeth llawer mwy addas a chost effeithiol na'r un cyfredol. Mae cost y cytundeb presennol gyda Cartrefi Cymru yn £310,000 y flwyddyn gyda cost un gwely y pen yr wythnos yn £1,000. Angen ystyried opsiynau eraill fel Gwesty Seren a Chynllun Lleoli Oedolion ar gyfer cynnig darpariaeth gofal ysbaid.	Byddai'n rhaid i ddefnyddwyr gwasanaeth cyfredol ymdopi â newid yn eu bywydau, ond rydym yn grediniol, yn y tymor canolig, y byddai'r cynlluniau yn gwella ansawdd bywyd gan eu bod yn gynlluniau sy'n anelu at wireddu'r weledigaeth 'Model Symud Ymlaen'. Mae'r weledigaeth hon yn canolbwyntio ar rymuso pobl a sicrhau eu bod yn cyflawni eu potensial hwy eu hunain, tra'n parhau i dderbyn y gofal y maent ei angen er mwyn sicrhau eu diogelwch a chyflawni'r canlyniadau gorau.	130,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
OED10	Ail fodelu Gwasanaethau Llety Cefnogol Anabledau Dysgu	<p>Gweithio ar y cyd gyda Cymdeithasau Tai/Gwasanaeth Darparu y Cyngor sef perchnogion y tai er mwyn cynyddu defnydd o dechnoleg cynorthwyol ar gyfer cefnogi unigolion mewn tai a chefnogaeth. Mae cyflwyno y dechnoleg yn llwyddiannus yn dibynnu ar y math o lety sydd yn cael ei ddarparu a clymu hyn efo'r gefnogaeth sydd ei angen. Hyn ar waith yn barod fel rhan o'r gwaith adolygu achosion. Hefyd cyflwyno cynlluniau 'key ring' sydd yn golygu cael un tim o weithwyr yn cefnogi unigolion mewn un dalgylch yn hytrach na chefnogaeth gweithwyr mewn tai unigol. Byddai hyn yn cwtdogi ar nifer y gweithwyr cefnogol fyddai ei angen. Gwaith cynnal adolygiad I barhau er mwyn sicrhau lefel priodol o gefnogaeth</p>	<p>Byddai'n rhaid i ddefnyddwyr gwasanaeth cyfredol ymdopi â newid yn eu bywydau, ond rydym yn grediniol, yn y tymor canolig, y byddai'r cynlluniau yn gwella ansawdd bywyd gan eu bod yn gynlluniau sy'n anelu at wireddu'r weledigaeth 'Model Symud Ymlaen'. Mae'r weledigaeth hon yn canolbwyntio ar rymuso pobl a sicrhau eu bod yn cyflawni eu potensial hwy eu hunain, tra'n parhau i dderbyn y gofal y maent ei angen er mwyn sicrhau eu diogelwch a chyflawni'r canlyniadau gorau.</p>	150,000	
OED11	Adolygu Cyfraniad ariannol lechyd (Gofal lechyd Parhaus) ym maes Anabled Dysgu	<p>Adnabod achosion sy'n deilwng ar gyfer cyfraniad ariannol lechyd tuag at becynnau gofal unigolion – yn llawn neu rhannol yn unol â chanllawiau Gofal lechyd Parhaus. Gyda rai achosion cymhleth ac anodd rydym yn son am becynnau gofal drud a chostus iawn sydd yn pwysu yn fawr ar ein cyllidebau.</p> <p>Y gwaith yma yn rhan o adolygiadau achosion y gwasanaeth ar hyn o bryd.</p>	<p>Dim effaith gan mai cydariannu'r pecynnau gofal gyda lechyd yw'r bwriad</p>	100,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
OED12	Cynyddu defnydd o'r Cynllun Lleoli Oedolion	Cyflwyno 2 achos newydd i'r cynllun Lleoli Oedolion	Byddai'n rhaid i ddefnyddwyr gwasanaeth cyfredol ymdopi â newid yn eu bywydau, ond rydym yn grediniol, yn y tymor canolig, y byddai'r cynlluniau yn gwella ansawdd bywyd gan eu bod yn gynlluniau sy'n anelu at wireddu'r weledigaeth 'Model Symud Ymlaen'. Mae'r weledigaeth hon yn canolbwyntio ar rymuso pobl a sicrhau eu bod yn cyflawni eu potensial hwy eu hunain, tra'n parhau i dderbyn y gofal y maent ei angen er mwyn sicrhau eu diogelwch a chyflawni'r canlyniadau gorau.	91,000	
OED13	Addasu cytundebau darparwyr – rhoi disgwyliad arnynt i wneud arbedion effeithlonrwydd a rhewi ffioedd am 3 blynedd	Rhoi disgwyliad arnynt i wneud arbedion effeithlonrwydd a rhewi ffioedd am 3 blynedd. Ar sail rhagdybiaeth o 3% yn flynyddol (sydd yn debygol iawn ar gyfer 2015/16).	Byddai'r syniadau hyn yn effeithio rhywfaint ar sefyllfa ariannol rhai grwpiau o ddefnyddwyr gwasanaeth, ond dylid cofio bod y 'cap' ar becynnau yn gwarchod y rhai mwyaf bregus, felly hefyd yr asesiadau ariannol. Byddai cynyddu Taliadau Uniongyrchol yn rhoi mwy o rym a rhyddid i unigolion gymryd perchnogaeth dros eu gofal eu hunain.	942,000	
OED14	Cynyddu defnydd o Daliadau Uniongyrchol ac adolygu'r modd y rhoddir cefnogaeth i ddefnyddwyr	Pe baem yn trosglwyddo 1,000 awr yr wythnos (10%) o Ofal Cartref i Daliadau Uniongyrchol, ac yn llwyddo i gynnig cefnogaeth am yr un gost, byddai'r arbediad yn £190k.	Byddai'r syniadau hyn yn effeithio rhywfaint ar sefyllfa ariannol rhai grwpiau o ddefnyddwyr gwasanaeth, ond dylid cofio bod y 'cap' ar becynnau yn gwarchod y rhai mwyaf bregus, felly hefyd yr asesiadau ariannol. Byddai cynyddu Taliadau Uniongyrchol yn rhoi mwy o rym a rhyddid i unigolion gymryd perchnogaeth dros eu gofal eu hunain.	190,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
OED15	Caffael cyffredinol (eitemau ag eithrio gofal) yn fwy effeithlon	Caffael cyffredinol (eitemau ag eithrio gofal) yn fwy effeithlon	Byddai'r syniadau hyn yn effeithio rhywfaint ar sefyllfa ariannol rhai grwpiau o ddefnyddwyr gwasanaeth, ond dylid cofio bod y 'cap' ar becynnau yn gwarchod y rhai mwyaf bregus, felly hefyd yr asesiadau ariannol. Byddai cynyddu Taliadau Uniongyrchol yn rhoi mwy o rym a rhyddid i unigolion gymryd perchnogaeth dros eu gofal eu hunain.	10,000	
OED16	Codi incwm mewn meysydd lle nad ydym yn gwneud hynny, er bod yr hawl gennym	Gellid codi incwm blynyddol ychwanegol trwy newid ymarfer fel a ganlyn: Cynyddu graddfa yr awr Gofal Cartref (i lefel y taliad isaf i'n darparwyr) - £28k Newid sail asesiad unigolion o dan oed pensiwn - £67k Eithrio Teleofal o ganllawiau 'Taliadau Teg' - £160k (wrthi'n gweithredu ar hwn) Codi am wasanaeth 'therapitig' gofal dydd - £6k	Byddai'r syniadau hyn yn effeithio rhywfaint ar sefyllfa ariannol rhai grwpiau o ddefnyddwyr gwasanaeth, ond dylid cofio bod y 'cap' ar becynnau yn gwarchod y rhai mwyaf bregus, felly hefyd yr asesiadau ariannol. Byddai cynyddu Taliadau Uniongyrchol yn rhoi mwy o rym a rhyddid i unigolion gymryd perchnogaeth dros eu gofal eu hunain.	261,000	
OED17	Lleihau haenau rheolaethol, a nifer rheolwyr, trwy adolygu ein model o weinyddu 3 ardal (a hynny heb golli presenoldeb lleol ar gyfer ein cwsmeriaid)	Lleihau haenau rheolaethol, a nifer rheolwyr, trwy adolygu ein model o weinyddu 3 ardal (a hynny heb golli presenoldeb lleol ar gyfer ein cwsmeriaid)	Byddai'r syniadau hyn yn effeithio yn bennaf ar staff yr Adran, a'r gobaith yw y byddai defnyddwyr gwasanaeth yn profi gwell gofal cwsmer.	218,000	
OED18	Ail-gynllunio gwasanaeth Rheng Flaen. Mae'r cynnig yn cynnwys cyfuno rolau rhai sy'n asesu gofal (Galluogi a Rheoli Gofal)	Mae'r cynnig yma yn cynnwys cyfuno rolau rhai sy'n asesu gofal (Galluogi a Rheoli Gofal)	Byddai'r syniadau hyn yn effeithio yn bennaf ar staff yr Adran, a'r gobaith yw y byddai defnyddwyr gwasanaeth yn profi gwell gofal cwsmer.	350,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
OED19	Awtomeiddio prosesau cyllidol yr Adran	<p>Mae'r Gwasanaeth Oedolion yn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Archebu a thalu am wasanaethau. 2) Cynnal profion modd ar ddefnyddwyr gwasanaeth. 3) Codi tal am y gwasanaethau a ddarperir. 4) Adrodd ar y gweithgareddau hyn (cyfrifon a gwybodaeth reolaethol). <p>Ar y cyfan trefniadau papur sydd gan y gwasanaeth i weinyddu'r gwaith hwn gydag amrywiol systemau cyfrifiadurol mewnol yn awtomeiddio rhai elfennau o'r gwaith.</p> <p>Mae'r syniad hwn yn cynnig dod a'r trefniadau uchod i gyd at ei gilydd a'i gweinyddu trwy un system gyfrifiadurol. Bydd hyn yn awtomeiddio pob agwedd o'r gwaith ac osgoi dyblygu gwaith a gwella gwybodaeth reolaethol.</p>	Byddai'r syniadau hyn yn effeithio yn bennaf ar staff yr Adran a'n cysylltiad gyda'n darparwyr gofal o ran hwyluso prosesau.	60,000	
OED20	Tynhau gweithdrefnau a phrosesau gwaith aneffeithlon, ac ystyried ein defnydd o dechnoleg, yn cynnwys EDRMS a System Rheoli Gofal newydd	Tynhau gweithdrefnau a phrosesau gwaith aneffeithlon, ac ystyried ein defnydd o dechnoleg, yn cynnwys EDRMS a System Rheoli Gofal newydd	Byddai'r syniadau hyn yn effeithio yn bennaf ar staff yr Adran, a'r gobaith yw y byddai defnyddwyr gwasanaeth yn profi gwell gofal cwsmer.	33,000	
OED21	Integreiddio swyddi gyda'r Bwrdd Iechyd	Integreiddio swyddi gyda'r Bwrdd Iechyd	Byddai'r syniadau hyn yn effeithio yn bennaf ar staff yr Adran, a'r gobaith yw y byddai defnyddwyr gwasanaeth yn profi gwell gofal cwsmer.	30,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
OED22	Ystyried Tai Gwarchod/TGY fel llety amgen i wlau preswyl	<p>Mae cynllun wedi ei selio ar uchafu mynediad i Gynlluniau Tai Gofal Ychwanegol sy'n cael eu datblygu ynghyd ac adolygu trefniadau darparu gofal yn Awel y Coleg yn Y Bala .Er mwyn i elfennau gofal fod yn gost effeithiol rhaid sicrhau cydymffurfiaeth a'r model gwreiddiol sef</p> <ul style="list-style-type: none"> • 40% o denantiaid ag anghenion gofal uchel • 30% o denantiaid ag anghenion gofal cymedrol • 30% o denantiaid angen tai â chefnogaeth <p>Mae llwyddiant yn hollol ddibynnol ar allu trawsnewid ein gwasanaethau a dwyn perswad ar drigolion Gwynedd i symud i gynlluniau tai gofal a chefnogaeth .</p>	<p>Mae gan ddefnyddwyr sy'n symud i fyw i dai gofal ychwanegol anghenion tai a gofal / cefnogaeth. Mae Cynllun Tai Gofal Ychwanegol yn cynnig ymdeimlad o ddiogelwch i'r unigolion a disgwylir i unigolion fod gydag agwedd bositif tuag at gadw eu hannibyniaeth. Gall hyn arwain at lefelau staffio is.</p>	400,000	
CYFANSWM				4,092,000	0

ADRAN OEDOLION, IECHYD A LLESIANT - GWASANAETH CYSWLLT CWSMER

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
DaCh1	Ad-drefnu Cofrestru Genedigaethau, Marwolaethau a Phriodasau	<p>Bwriedir dileu swydd y Rheolwr Cofrestru oddi ar strwythur y Gwasanaeth ag ailwampio dyletswyddau a chyfrifoldebau.</p> <p>Wrth ail-strwythuro'r gwasanaeth yn ardaloedd Dwyfor a Meirionnydd bydd y darpariaeth yn yr ardaloedd hyn yn llai. Ni fyddai'n bosib cynnig y gwasanaeth o'r safleoedd cofrestru ym Mhorthmadog, Tywyn a Bala</p> <p>Mae'n bosib y bydd y safonau uchel o fodlonrwydd cwsmer a welir ar hyn o bryd yn gostwng.</p> <p>Hefo'r gwasanaeth prosesu tystysgrifau bydd yn rhaid edrych i gynyddu'r cyfnod prosesu ceisiadau o 7 i 10 diwrnod.</p>	<p>Ni fyddai'n bosib i'r cofrestryddion cynnig cyfweiliadau "Tell Us Once" rhan 2 wyneb yn wyneb.</p> <p>Gwneir defnydd o adnodd staffio ychwanegol yn y prif swyddfa gofrestru i helpu hefo prosesu tystysgrifau ac i wirio gwaith y cofrestryddion. Serch hynny mae'n bosib y bydd y safonau uchel o fodlonrwydd cwsmer a welir ar hyn o bryd yn gostwng.</p>	44,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
DaCh2	Cynyddu Incwm Cofrestru Genedigaethau, Marwolaethau a Phriodasau	<p>Cynyddu incwm y Gwasanaeth Cofrestru trwy gynyddu ffioedd a chyflwyno ffioedd newydd</p> <p>Adnabuwyd y ffyrdd canlynol:</p> <p>(i) Codi ffi uwch am seremonïau yn y Swyddfeydd Cofrestru ar benwythnosau</p> <p>(ii) Ychwanegu elfen o godiad uwchben chwyddiant i ffioedd seremonïau mewn adeiladau wedi eu cymeradwyo</p> <p>(iii) Ystyried cyflwyno ffi archebu slot priodas dros 12 mis i ffwrdd</p> <p>(iv) Cynyddu y ffi am geisiadau brys am dystysgrifau i £10</p>	Cynyddu cost rhai gwasanaethau a ddefnyddir gan y cyhoedd	9,000	0
CC1	Arbedion drwy gyflwyno newidiadau technegol	Lleihau'r ddibyniaeth ar gefnogaeth cwmni ORACLE ar gyfer y CRM yn sgil uwchraddio technegol a chyflwyno newidiadau i system ffons Galw Gwynedd.	Dim effaith gan y bydd Uned Technoleg Gwybodaeth y Cyngor yn parhau i gynnal a chadw'r system.	36,000	0
CC2	Ailstrwythuro'r Gwasanaeth Cyswllt Cwsmer	<p>Uchafu cynhyrchaeth trwy ddefnyddio capasiti ar draws y tîm cyfan er mwyn cwtogi ar yr adnoddau a ddarperir i gyflawni gwaith gweinyddol ac i ddarparu gwasanaethau rheng flaen</p> <p>Diddymu'r Tîm Trawsnewid Busnes</p> <p>Diddymu swyddi o fewn Cyswllt Cwsmer a Cofrestru trwy gyfuno timau i weithio fel un yn hytrach nag ar wahân i'w gilydd</p>	Byddai rhai apwyntiadau Cofrestru yn cael eu cynnal gan staff Siopau Gwynedd yn hytrach na Chofrestryddion. Byddai mwy o apwyntiadau yn cael eu cynnal yn Siopau Gwynedd nag sydd ar hyn o bryd yn hytrach na lleoliadau eraill o fewn y Cyngor.	121,000	5
CYFANSWM				210,000	5

TAI

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
TAI1	Dileu cytundeb Cynllun Wardeiniaid Cymunedol	Terfynu cytundeb presennol gyda Cartrefi Cymunedol Gwynedd.	Dim effaith gan y bydd y gwaith yn parhau i gael ei ariannu gan Cartrefi Cymunedol Gwynedd.	64,540	0
TAI2	Dileu penawdau gwariant ac arbedion o fewn y gwasanaeth	Dileu ac addasu rhai cyllidebau gwariant o gyllideb tai	Dim effaith	16,500	0
TAI3	Arbedion Llety Dros Dro	Ceisio cyflwyno ffyrdd amgen o ddarparu Llety Dros Dro ar gyfer Pobl Sengl a lleihau dibynniaeth ar ddulliau mwy traddodiadol yn benodol Gwely a Brecwast.	Dim effaith gan y byddwn yn parhau i ddarparu llety dros dros ond yn ceisio gwneud hynny mewn ffordd amgen fydd yn rhatach a mwy cynhaliadwy. Mewn rhai amgylchiadau gall y trefniadau amgen yma fod yn fanteisiol i rai unigolion gan y bydd yn rhoi mwy o sefydlogrywdd o'i gymharu ar y defnyddio o hosteli a gwasanaeth gwely a brecwast.	100,000	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
TAI4	Adolygu'r strwythurau a lleoliadau presennol y Gwasanaeth Tai	<p>Adolygu'r modd a'r lleoliadau a ddefnyddir i ddarparu gwasanaethau presennol a chyflwyno newidiadau strwythurol i adlewyrchu'r newid.</p> <p>Gall olygu fod rhai gwasanaethau yn cael eu canolbwyntio mewn llai o leoliadau (2 yn lle 3) ac o bosibl addasu trefniadau drws agored wyneb yn wyneb i'r cyhoedd i amser neu ddyddiau penodol.</p> <p>Byddwn yn ymdrechu i ddiogelu presenoldeb y gwasanaeth tai ymhob ardal er efallai y bydd am gyfnod pendodol neu drwy apwyntiadau.</p>	Byddwn yn parhau i ddarparu'r un gwasanaeth ond mewn ffordd wahanol a bydd efennau gwahanol yn cael eu canolbwyntio mewn llai o leoliadau. Er yn debygol o effeithio'r lleoliadau presennol sy'n cynnig drws agored wyneb i wyneb bydd mesurau lliniarol yn cael ei cyflwyno i hwyluso cyswllt a bydd gwasanaeth argyfwng.	130,000	4-5

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
TAI5	Cynyddu ffioedd ar gyfer landlordiau sy'n gosod tai mewn aml-ddeiliadaeth.	<p>Mae'n drefn o gofrestru ac arwchwilio wedi ei chroesawu gan drigolion Gwynedd gan ei bod yn sicrhau safonau diogelwch uchel mewn anheddau, ac yn gorfodi cyfrfoldebau rheolaeth ar landlordiaid.</p> <p>Mae ffioedd Gwynedd yn isel o'i gymharu ag awdurdodau eraill yng Ngymru. Nid oes bwriad i godi'r ffioedd uwchlaw awdurdodau eraill.</p> <p>Bydd cynllun ffioedd newydd yn cael eu cyflwyno ar y cyd gyda Cynllun Trwyddedu newydd Llywodraeth Cymru ar ddiwedd 2015, bydd y ffioedd yn parhau yn sefydlog hyd nes ddiwedd y cynllun yn 2020. Mae trwydded yn parhau am gyfnod o 5 mlynedd, golyga hyn fod cost yr uned o lety yn flynyddol yn £115, sef £2.21 yr wythnos, credir bod hyn yn rhesymol.</p>	Effaith ar landlordiaid tai aml-ddeiliadaeth	20,000	0
CYFANSWM				331,040	4-5

ADRAN PLANT A CHEFNOGI TEULUOEDD

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
P1	Dileu swydd Rheolwr Busnes Maethu	Fel rhan o gynllun buddsoddi i arbed rhoddwyd swydd Rheolwr Busnes ar strwythur y tim. Mae'r cynllun busnes eisoes wedi gwreiddio arbedion ar wariant maethu allanol drwy gynyddu'r nifer o ofalwyr maeth mewnol. Fe gyflogwyd 2 Weithiwr Cymdeithasol ychwanegol er mwyn gweithredu'r cynllun a bydd y swyddi hynny'n parhau. Pwrpas y swydd Rheolwr Busnes oedd i gynnal ffocws penodol ar strategaeth farchnata ac i gefnogi rheolaeth swyddfa/busnes y tim gan fod hwnnw bellach llawer fwy cymhleth oherwydd ei faint.	Dim effaith gan y bydd gydd gwaith y tim yn parhau drwy'r gweithwyr cymdeithasol	33,450	1 (G)
P2	Ail gomisiynu Gwasanaeth Eiriolaeth Plant a Phobl Ifanc yn rhanbarthol	Ers 2011 mae Gwynedd wedi comisiynu Gwasanaeth eiriolaeth proffesiynol, annibynnol ar y cyd gyda Ynys Mon a Conwy. Fe sefydlwyd Grwp Tasg a Gorffen i ail edrych ar y gytundeb ar draws y Gogledd a disgwylir arbediad o'r gwaith hwnnw.	Dim effaith gan mai caffael yn wahanol yw'r bwriad.	20,000	0
P3	Dileu swydd Mechniaeth a Remand	Dileu swydd Mechniaeth a Remand o'r Tim Cyfiawnder Ieuenctid. Bydd y rol a'r dyletswyddau yn cael eu trosglwyddo i'r tim rheoli achos.	Dim effaith gan y bydd gydd gwaith yn parhau drwy'r tim rheoli achos	23,738	1
P8	Cynllun Maethu	Nifer o blant yn symud allan o faethu allanol dros y 3 blynedd yn unol a'u penblwyddi	Dim effaith gan y bydd y plant yn cyrraedd 18oed a lleoliadau maethu menwol mewn lle ar gyfer plant yn dod i ofal	220,000	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
P4	Adolygiad o Strategaeth Gofal	O gynnal adolygiad o ddewisiadau lleoli plant a phobl ifanc, bydd yr adran yn ystyried goblygiadau peidio a chynnal uned breswyl. Byddwn yn pwysu a mesur datblygu opsiynnau eraill er mwyn diwallu anghenion lleoli gan gynnwys datblygu lleoliadau maethu fydd yn diwallu anghenion o fewn amgylchedd teuluol yn hytrach nag mewn amgylchedd grwp.	Dim effaith gan y byddwn yn datblygu lleoliadau maethu amgen	378,000	15

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
P5	Adolygiad Dechrau i'r Diwedd	<p>Sgôp yr adolygiad oedd edrych ar system y Gwasanaeth Plant yn ei gyfanrwydd, ond yn benodol felly y plant rheini sydd mewn angen ac mewn gofal. Cyfeirir at y rhain fel Haen 3 (Plant Mewn Angen) a Haen 4 (Plant Mewn Gofal) - sef rhan o gyfrifoldeb statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol. Amlygwyd yn ystod yr adolygiad y byddai ystyried strwythurau traddodiadol a statudol Gwasanaethau Cymdeithasol yn unig (Haen 3 a 4), a pheidio bod yn ymwybodol o drefniadau Haen 1 a 2, yn risg ar gyfer cynllunio i'r dyfodol. Cytunwyd felly i ehangu rhywfaint ar y sgôp gwreiddiol trwy sicrhau ystyriaeth lawn ar gyfer pob haen wrth gynllunio a gweithredu'r newidiadau canlynol.</p> <p>Cynnig 1 - Mynediad at wasanaethau Cynnig 2 - un drws ffrynt Cynnig 3 - Tim Aml-asiantaethol Cynnig 4 - Tim Trothwy GOfal Cynnig 5 - Rheoli Lleoliadau</p>	Dim effaith gan y byddwn yn canolbwyntio ar wasanaeth ataliol	587,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
P6	Dadgomisiynu cytundeb lefel gwasanaeth gyda Cymorth i Ferched De Gwynedd	Yn hanesyddol mae Gwasanaeth Plant Gwynedd wedi cyfrannu arian drwy gytundeb lefel gwasanaeth i Cymorth i Ferched Bangor ers nifer fawr o flynyddoedd. Yn wreiddiol roedd y cyfraniad y sylweddol uwch na'r hyn sydd yn cael ei ddyrannu yn gyfredol a chytunwyd i gwtogi ar yr arian rhyw 5 mlynedd yn ôl. Ers hynny mae'r arian sydd yn cael ei gyfrannu yn talu am weithiwr plant rhan amser sydd yn rhoi gwasanaeth yn y gymuned i blant unigol ac yn gwneud gwaith codi ymwybyddiaeth yn fwy cyffredinol.	Ychydig o effaith o risg isel	20,060	
P7	Dadgomisiynu cytundeb lefel gwasanaeth gyda Cymorth i Ferched Bangor	Mae'n debygol y bydd barn fod yr argymhelliad yma yn cael ei weld fel torri gwasanaeth, ond hyd yn oed heb y cyfraniad yma ni fyddai cyfrifoldebau a dyletswyddau statudol yr Adran tuag at blant sydd yn byw mewn sefyllfa trais yn y cartref yn newid. Mae Cymorth i Ferched Bangor yn derbyn arian sylweddol drwy ffynhonnellau eraill ac yn hanesyddol mae Gwynedd, yn wahanol i awdurdodau eraill, wedi bod yn rhoi cyfraniad o arian craidd gwasanaeth trwy gytundeb i'r mudiad. Ar hyn o bryd mae'r swydd yn wag ym Mangor.	Ychydig o effaith o risg isel	33,810	
CYFANSWM				1,316,058	16

ADRAN CYLLID

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
C1	Ail strwythuro Refeniw	<p>Ail strwythuro rheolwyr yr Uned Trethi, Budd-dal, Incwm a Dyledwyr</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lliflinio strwythur rheolaethol yr adran ar gyfer y dyfodol. 2. Hwyluso cynlluniau olyniaeth. 3. Paratoi ar gyfer y her Diwygio Lles o ganlyniad newidiadau Llywodraeth Canolog a colli sybsidi ynghlwm. 4. Moderneiddio yr adain. <p>Bydd y newidiadau yn cael eu dygymod a drwy ail beiriannu prosesau busnes yr adran ar ddull Ffordd Gwynedd i sicrhau fod gwaith ddim yn cael ei ddyblygu, bod llinellau rheolaeth wedi ei lliflinio i fod yn glir ac yn generic, yn hytrach na bod yn arbenigol a thrwy hyn sicrhau gwasanaeth o ansawdd uchel sy'n effeithiol ac yn effeithlon i holl drigolion Gwynedd.</p>	Dim effaith oherwydd bwriedir parhau i ddarparu'r un gwasanaethau gyda llai o adnoddau.	277,000	9

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
C2	Trethi – Lleihau Costau Adfer Asiant (beili)	<p>Gwneud i ffwrdd â thalu cost am adroddiadau o'r cwmni gorfodaeth (y beiliaid). Pwrpas adroddiad y 'beili' (fydd yn dal i gael ei baratoi) yw darparu gwybodaeth am ei gweithred yn casglu neu geisio casglu dyled. Defnyddir yr adroddiadau ar gyfer ymateb i ymholiad gan drethdalwr, gwneud cytundeb talu, olrhain, dileu, atafael enillion / budd dal, neu traddodi i garchar.</p> <p>Mae newid mewn deddfwriaeth ar gostau Asiant Adfer yn golygu i'r dyledwr dalu mwy o gostau ei hun o 2014/15 ymlaen. Bydd arbediad i'r adran dros gyllideb blwyddyn gyfan, gyda'r effaith yn cychwyn yn yr ail chwarter.</p>	Dim effaith oherwydd nid yw'r cynllun yn effeithio ar ddarparu gwasanaethau i bobl Gwynedd.	20,000	0
C3	Biliau Treth Cyngor - cyfathrebu ar ffurf electronig	Arbed cost papur, postio ac argraffu trwy beidio amgau'r taflenni esboniadol gyda'r biliau treth cyngor blynyddol (tua 60,000) a'r nodiadau atgoffa perthnasol yn ystod y flwyddyn.	Ystyrir mai bychan iawn yw'r effaith ar bobl Gwynedd gan nad oedd adwaith werth sôn amdano i'r datblygiad yma pan anfonwyd biliau treth cyngor 2014/15.	5,000	0
C4	Lleihau cost hyfforddiant trwy wneud gwell defnydd o gytundeb Microsoft	Mae'r cytundeb arwyddwyd yng Ngorffennaf 2013 yn cyflwyno 80 diwrnod hyfforddiant ar dechnoleg Microsoft bob 3 blynedd. Gallai'r gwasanaeth TG fanteisio ar y rhain ac ildio cyllideb adrannol fyddai'n gyfatebol i brynu 80 diwrnod o hyfforddiant technegol.	Dim effaith.	5,000	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
C5	Codi incwm drwy werthu hen gyfarpar	<p>Mae'r Cyngor yn buddsoddi'n sylweddol a pharhaus mewn cyfarpar TG, sy'n cael ei uwchraddio ar gylch rhwng 4 a 6 mlynedd, yn ddibynnol ar y math o gyfarpar. Pan fyddo'r cyfarpar yn cyrraedd diwedd eu hoes i'r Cyngor, maent yn cael eu ail-gylchu, ond nid yw'r Cyngor yn manteisio ar geisio adnabod gwerth i godi incwm am y cyfarpar. Yn ystod 2013/14, gwerthwyd ambell eitem ar eBay a bwriedir cynyddu'r gweithgaredd yma ac ymchwilio i ffyrdd eraill o godi incwm am hen gyfarpar.</p> <p>Cyfrifwyd y ffigwr o £3k ar sail llwyddiant gweithrediad rhannol mewn ocsiynau hyd yma. Er 'rydym am werthu offer trwy ocsiwn, mae'r cynllun yn gadarn gan fod yr amcangyfrif yn un go geidwadol.</p>	Dim effaith.	3,000	0
C6	Lleihau costau meddalwedd ariannol	Wrth gaffael trwyddedau system yn effeithiol gan 'ABS' (Advanced Business Solutions), ein cyflenwr o'r meddalwedd e-Financials ar gyfer rheolaeth ariannol), llwyddwyd i negodi cost is am gynnal systemau ledger, taliadau, ayb.	Dim effaith	15,000	0
C7	Lleihau costau ymgynghorwyr arbenigol	Negodi ffioedd mwy effeithiol am gyngor arbenigol am faterion trethiant, rheolaeth trysorlys, ayb. Rydym wedi gweithio ar hyn ers tro ac mae'r ffioedd gwell eisoes wedi'u negodi am flynyddoedd dilynol gyda sawl ymgynghorydd. Felly, gellid dibynnu ar arbedion y cynllun sydd eisoes ar droed.	Dim effaith	10,000	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
C8	Peidio llenwi swydd hyfforddai cyfrifeg adrannol	<p>Rhoi'r gorau i ariannu swydd hyfforddai cyfrifeg ychwanegol o gyllideb Cyllid (swydd ychwanegol i'r rhai corfforaethol). Nid yw'n effeithio cynllun corfforaethol o ran hyfforddeon proffesiynol.</p> <p>Mae Gwynedd wedi penodi sawl cyfrifydd / rheolwr presennol o'r cynllun hyfforddeon, ond beth sydd yma yw dileu'r ychwanegiad adrannol i'r rhaglen hyfforddeion corfforaethol. Neilltuwyd cyllideb adrannol 2 flynedd yn ôl i ariannu ail swydd hyfforddai Chartered Institute of Public Finance and Accountancy (CIPFA), ond rwan rhaid arbed yn rhywle.</p>	Dim effaith ar staff cyfredol – peidio llenwi swydd ar derfyn cytundeb hyfforddai sydd mewn swydd.	20,000	0
C9	Caffael trefniadau hyfforddi gwahanol	<p>Sicrhau dulliau gwahanol o gyflenwi hyfforddiant cyfrifeg proffesiynol (ACCA ym Mangor yn lle CIPFA yn Lloegr, dysgu ar-lein, ayb), a lleihau costau llety, teithio, ayb.</p> <p>CIPFA fyddai ein dewis 1af, oherwydd arbenigedd sector gyhoeddus, ond mae ACCA yn gymhwyster cyfartal gyda'r CCAB (Consultative Committee of Accountancy Bodies - umbrella group of chartered professional bodies of British qualified accountants).</p>	Dim effaith.	20,000	0
C10	Lleihau gwariant ar gyflenwadau swyddfa	Camau amrywiol ar draws holl unedau'r Adran i leihau cost a defnydd o wasanaethau a chyflenwadau.	Dim effaith.	20,000	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
C11	Rhesymoli cost teithio	<p>Gweithredu cynllun faniau i arolygwyr trethi, a thynhau rheolaeth dros deithio staff Cyllid, llai o gyfarfodydd, ayb. Rydym wedi darparu (y Cyngor yn prynu) faniau yn lle talu lwfansau teithio i staff sy'n teithio llawer gyda'u swyddi.</p> <p>Mae'r rheolwyr/staff yma eisoes yn defnyddio GIS yn rheolaidd i optimeiddio teithiau.</p>	Dim effaith.	18,500	0
C12	Casgliad o fân arbedion adrannol	Llwyddwyd eisoes dros amser i leihau costau yn sgîl sawl prosiect i uchafu gwaith eletronig, ailstrwythuro yn dilyn lliflinio gweinyddiaeth adrannol, ayb. Mae'r cynnig yn cynhaeafu arbedion o ailstrwythuro blaenorol, lle neilltuwyd cyllideb rhan o swydd yma ag acw dros sawl blwyddyn. Roedd yn fwriad defnyddio'r gyllideb yma ar gyfer sefydlu a llenwi swydd weinyddol, ond rhaid gwneud heb hynny rwan, a does dim deilydd mewn swydd.	Dim effaith.	41,000	0
C13	Ffioedd am wasanaeth Cyflogau	Denu incwm allanol ychwanegol / priodol a lleihau costau gweithredol am wasanaeth talu cyflogau.	Dim effaith.	21,000	0
C14	Ffioedd am ddefnydd o dechnoleg arbenigol Cyflogau	Denu incwm allanol ychwanegol / priodol am ddefnydd o dechnoleg "EDI" (Electronic Data Interchange) i gyfathrebu'n electroneg gyda "HMRC".	Dim effaith.	10,000	0
C15	Caffael system cyflogau yn fwy effeithiol	Peidio adnewyddu cytundeb meddalwedd talu costau teithio staff (system PUMA) gan y gellir defnyddio meddalwedd Cyborg presennol i wneud y gwaith.	Dim effaith.	5,500	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
C16	Defnyddio dogfennau eletronig a'r rhyngwyd	<p>Defnyddio fformat dosbarthu gwybodaeth ariannol wahanol, sef electronig a'r rhyngwyd, yn hytrach na'r dulliau papur traddodiadol, a thrwy hynny arbed ar gostau argraffu a phostio ar gyfer taflenni cyllidebol i'r cyhoedd, llyfrau cyllideb i aelodau, llyfrau cyllideb i swyddogion, copiau o'r cyfrifon blynyddol (cyn archwiliad, wedyn terfynol), ayb.</p> <p>Wedi'r newid, wrth ddefnyddio dogfennau electronig, rhoddir lincs i'r wefan, ayb, ar y biliau treth, mewn e-byst at aelodau a swyddogion, ayb. Cynhyrchir isafswm o gopiau papur o'n dogfennau ar gyfer y rhai sydd ei wir angen, pobl fregus, ayb. Ar gais gan gwsmer / dinesydd, darperir y wybodaeth ar bapur.</p>	Llai o wybodaeth ariannol drwy'r post, ayyb, a fwy o ddefnydd drwy'r fforwm electroneg.	15,000	0
C17	Ailstrwythuro staffio'r Unedau Cyllid	Dileu 2 swydd rheolaethol o fewn yr Unedau Cyllid. Bydd hyn yn lleihau'r nifer staff proffesiynol sy'n darparu cyngor ariannol i reolwyr gwasanaethau, ond bwriedir grymuso cyfrifwyr er mwyn cyflawni'r gofyn gyda llai o adnodd.	Dim effaith oherwydd bwriedir parhau i ddarparu'r gwasanaethau angenrheidiol gyda llai o adnoddau. Bwriedir dygymod â'r newidiadau yma drwy sicrhau fod gwaith yn cael ei flaenoriaethu ar ddull Ffordd Gwynedd, a thrwy hyn sicrhau parhad o wasanaeth o ansawdd uchel sy'n effeithiol ac yn effeithlon i adrannau'r Cyngor a thrigolion Gwynedd.	90,000	2
C18	Ailstrwythuro staffio Cyfrifeg canolog.	Dileu un swydd ar lefel cyfrifeg technegol drwy ailstrwythuro a dosrannu swyddogaethau cyfalaf, rheolaeth a systemau.	Dim effaith.	36,500	1

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
C19	Denu incwm allanol ychwanegol am waith cyfrifeg	Codi ffioedd priodol am waith a gwasanaethau ariannol fel cefnogi cyd-bwyllgorau, a chyrrff allanol eraill, a'i ymrwymo i swyddi cyfredol. Does dim ymrwymiad ychwanegol i adrannau eraill y Cyngor (Addysg a Rheoleiddio) sydd yn ariannu'r cyd-bwyllgorau mae Gwynedd yn lletya. Drwy hyn byddwn yn ffurfioli'r defnydd o incwm i ariannu ein ymrwymadau cyllideb craidd, yn hytrach na'i drin fel arian ychwanegol.	Dim effaith.	20,000	0
C20	Rhesymoli staffio'r Uned Taliadau	Diddymu swydd rhan amser ac adolygu trefniadau prosesu anfonebau. Bydd y trefniadau prosesu anfonebau yn cael eu newid yn raddol a pharhaus.	Ni ragwelir effaith ar gyflenwyr gwasanaethau a chredydwy'r y Cyngor, ond bwriedir datblygu trefniadau prosesu anfonebau i ymateb i'r adnoddau perthnasol fydd ar gael.	17,900	0.5
C21	Lleihau darpariaeth goramser a staff wrth gefn yn Cyflogau	Yn sgil ailstrwythuro'r Uned Cyflogau a'r newidiadau sylweddol a gyflwynwyd i'r trefniadau a phrosesau perthnasol, mae camau ar droed i newid trefniadau ymhellach ddylai arwain at arbedion mewn darpariaeth goramser a staff wrth gefn. Newidwyd eisoes y trefniadau rheolaethol a goruchwylio, ynghyd ag ail-ddosbarthu rhai cyfrifoldebau. Dan y drefn newydd, llwyddwyd i ysgogi diwylliant cynhyrchiol a chydwybodol, sy'n isafu'r angen i weithio oriau ychwanegol.	Dim effaith.	10,000	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
C22	Lleihau costau banc	<p>Yn dilyn caffael gwasanaethau banc yn effeithiol, mae'r ffioedd a chostau yn lleihau trwy, yn bennaf, uchafu trafodion electronig. Er enghraifft, fe welir gostyngiad yn y nifer o sieciau a ddefnyddir, a chynnydd yn y defnydd o drafodion electronig perthnasol, fel taliadau drwy BACS. Roedd y nifer o sieciau a ddefnyddiwyd yn 2006-07 yn 65,000, ac yn 2013-14 wedi gostwng i 23,000.</p> <p>Enghraifft arall a welir ydi cynnydd yng ngwerth y taliadau a dderbynnir yn electronig (o'i gymharu â derbyn taliad drwy arian), ac sydd wedi dyblu mewn gwerth o'i gymharu â chwe mlynedd yn ôl.</p> <p>Rydym yn parhau i weithredu i geisio uchafu ymhellach ar y lefel o drafodion electronig a ddefnyddir.</p>	Trethdalwr yn gweld budd o lwyddiant i ostwng costau gweithredol y Cyngor.	30,000	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
C23	Ailstrwythuro Archwilio Mewnol	<p>Ail ddylunio trefniadau gwaith Archwilio Mewnol, fydd yn caniatáu ail strwythuro staffio, gan ddileu 1 swydd Uwch Archwiliwr a 2 swydd Archwiliwr.</p> <p>Cryfhau trefniadau rheolaethol Archwilio Mewnol mewn ymateb i newidiadau i strwythur uwch reolaethol yr Adran, gan greu un swydd Rheolwr Archwilio Mewnol a dileu 1 swydd arweinydd tîm.</p> <p>Lleihau costau gweinyddol a gorbenion, a cynyddu incwm trwy gystadlu am waith allanol.</p> <p>Bydd yn gyfle i Archwilio Mewnol newid ffocws ei waith er mwyn canolbwyntio ar brif risgiau strategol a gweithredol y Cyngor a sicrhau mai materion sydd yn wirioneddol bwysig i bobl Gwynedd sydd yn cael sylw.</p>	Ni fydd pobl Gwynedd yn gweld yr effaith yng ngwaith dydd i ddydd yr Awdurdod.	103,250	3
C24	Denu incwm allanol am ddarparu gwasanaeth adfer trychineb (TG)	Mae gan Gyngor Gwynedd ofod y gall ei ddefnyddio i eraill roddi cyfarpar TG yn y Ganolfan Ddata. Byddai hyn yn rhoi cyfle i sefydliadau eraill ddefnyddio'r Ganolfan Ddata fel adnodd adfer trychineb. Mae trafodaethau ar waith gyda Cartrefi Cymunedol Gwynedd ar gyfer cynnig y gwasanaeth yma.	Dim effaith.	3,500	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
C25	Rhoi'r gorau i ddarparu'r gwasanaeth cefnogi systemau tu allan i oriau	<p>Mae'r gwasanaeth TG yn gweithredu cynllun cefnogi tu allan i oriau craidd y swyddfa, er mwyn cefnogi gwasanaethau, megis Llyfrgelloedd, Canolfannau Hamdden a gweithwyr Gofal, sydd a dibyniaeth ar systemau. Mae'r tîm ar alwad pob dydd o'r flwyddyn ac yn gwasanaethu ar gyfnodau ble mae'r swyddfa ar gau.</p> <p>Nid yw'r defnydd o'r gwasanaeth yn eang, ac ar gyfartaledd mae tua 2 achos y mis. Mae hyn yn isel, ond mae'r problemau sy'n codi yn amrywio o effeithio unigolion, grŵp o weithwyr, neu'r sefydliad cyfan. E.e. ar 10/06/14, methodd y system aer awyru a bu'r tîm ar-alwad yn y ganolfan ddata drwy'r nos yn atgyfodi'r systemau erbyn 09:20. Pe na byddent wedi cael eu galw allan, byddai'r gwasanaeth i 2,350 o weithwyr a'r cyhoedd wedi cael ei effeithio drwy'r dydd.</p> <p>Mae ildio'r gwasanaeth yma'n risg oherwydd ei natur fel cost "di-angen" os yw popeth yn iawn, ond yn fuddsoddiad gwerth chweil pan fo pethau'n mynd o chwith.</p>	<p>Fe allai gael effaith ar y bobl sy'n defnyddio gwasanaethau'r Llyfrgell, Hamdden a Gofal. Wedi trafod gyda Swyddog Polisi Cydraddoldeb y Cyngor, casglwyd fod "risg cydraddoldeb sylweddol (ac o bosib annerbyniol) ynghlwm a'r cynnig. Yng nghydestun mynediad at y system RAISE, byddai'r effaith yn taro'r grwpiau mwyaf bregus (e.e. pobl anabl, plant, pobl hyn, pobl sydd ddim yn siarad y Gymraeg na'r Saesneg ayb) a hynny o bosib mewn sefyllfaoedd argyfyngus. Byddai angen i Asesiad Effaith Cydraddoldeb geisio dod o hyd i ryw ddull o ddileu neu ostwng yn sylweddol unrhyw risg o'r fath."</p>	39,500	0
C26	Rhesymoli systemau technegol drwy gaffael yn ddoeth	<p>Mae cynllun trwyddedu Microsoft yn rhoi darnau ychwanegol o feddalwedd i ni eu defnyddio, y tu hwnt i'r fersiynau cyfredol o Windows ac Office. Gallai rhai darnau o'r meddalwedd yma gael eu defnyddio yn lle pecynnau eraill sy'n bodoli gan wneud arbedion ar ffioedd sy'n cael eu talu am gynnal rhai pecynnau cyfredol.</p>	Dim effaith.	7,500	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
C27	Ail gaffael y rhwydwaith PSBA	<p>Prosiect Cydgasglu Band Eang y Sector Cyhoeddus, neu Public Sector Broadband Aggregate yw'r PSBA. Hwn yw rhwydwaith sy'n caniatáu sicrhau gwell gwerth am arian i sefydliadau fel ysbytai, prifysgolion, colegau, ayb, yn ogystal a sefydliadau llywodraeth leol yn eu defnydd o gyfathrebu band eang.</p> <p>Mae cyfnod cytundebol y Cyngor gyda rhwydwaith-ardal-eang y PSBA yn dod i ben yn ystod chwarter 4 2014/15. Mae 19 o'r 22 awdurdod lleol yng Nghymru yn defnyddio'r PSBA, sydd yn wasanaeth gan Lywodraeth Cymru drwy law cwmni masnachol Logicalis UK. Bellach mae amryw o wasanaethau ar draws Gwynedd wedi cytundebu i'r PSBA. Felly, dylai'r Cyngor fanteisio ar hyn drwy ail negodi ein cytundeb i adnabod arbedion (sy'n gyson gyda'r arbedion gyflawnwyd gan awdurdodau sydd wedi cytundebu'n ddiweddar gyda'r PSBA).</p>	Dim effaith.	80,000	0
C28	Newid yn strwythur rheolaethol yr Uned TG	<p>Newid yn yr haen rheolaethol drwy newid y Swydd Peiriannydd Perfformiad i Reolwr Cyfrif, a'r raddfa o PS3 i S4 (nid oes gan y swydd bresennol gyfrifoldeb am staff).</p> <p>Mae cyfrifoldeb mesur perfformiad yn bodoli oddi fewn y swyddi rheolwyr cyfrif yn barod, a gall y gwaith sy'n cael ei wneud yn barod barhau, gyda'r rheolwr cyfrif newydd yn atebol i'r Arweinydd Tîm.</p>	Dim effaith.	7,900	
CYFANSWM				952,050	15.5

ADRAN ADNODDAU DYNOL

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
AD1	Lleihau oriau dau swyddog hyfforddi a dysgu	Lleihau oriau dau swyddog Hyfforddi a Dysgu trwy ddefnyddio technoleg fel e-ddysgu	Dim effaith uniongyrchol oherwydd y bydd cyfleoedd hyfforddi a dysgu yn parhau ond yn cael eu cynnig drwy gyfryngau eraill megis e-ddysgu	21,745	0.6
AD2	Ffordd Gwynedd	Cynnal adolygiad manwl ar un uned wasanaeth o fewn yr adran er mwyn darganfod gweithrediadau sydd ddim yn ychwanegu gwerth i bobl Gwynedd	Dim effaith gan mai gweithrediadau sydd ddim yn ychwanegu gwerth fydd yn cael eu ddiddymu	116,000	6
AD3	Lleihau cyllideb Coleg Menai	Yn hanesyddol caniatwyd cyllideb o £191,000 ar gyfer hyfforddeon hyfforddi Gwynedd ar gyfer lleoliadau yn bennaf mewn ysgolion i gymorthyddion dosbarth. Mae tanwariant hanesyddol o £135k felly cynnig lleihau'r gyllideb yn sgil y tanwariant yno.	Mae potensial y bydd llai o gyfleoedd i bobl ifanc	100,000	0
AD4	Dileu Swydd weinyddol	Arbed swydd weinyddol wrth wella effeithlonrwydd gweinyddol a chyflwyno EDRMS	Dim effaith gan y byddwn yn gwneud yr un peth gyda llai o adnoddau	18,283	0.8
AD5	Lleihau nifer o hyfforddeion proffesiynol	Lleihau nifer o hyfforddeion proffesiynol o 7 i 6 drwy wastraff naturiol	Llai o ymgeiswyr ar gyfer swyddi yn y dyfodol	37,000	1
AD6	Cyflwyno System Adnoddau Dynol electronig	Dileu un swydd yn sgil gwella effeithiolrwydd trin data Adnoddau Dynol, dyblygu a rhoi mynediad uniongyrchol at wybodaeth i reolwr (e.e. adroddiad salwch, proffiliau ayyb)	Dim effaith	36,509	1
AD7	Ailstrwythuro'r Uned Personnel, Iechyd, Diogelwch a Lles	Adolygu haenau rheolaethol yr Adran gyfan ac ailstrwythuro un adain yn benodol	Dim effaith	39,404	1
AD8	Ailstrwythuro tim rheoli'r adran ac unioni haenau rheolaethol	Adolygu nifer o Uwch Reolwyr yr adran gyda'r bwriad o leihau hyd at 20% a chysoni haenau rheolaethol	Dim effaith gan y byddwn yn gwneud yr un peth gyda llai o adnoddau	53,540	1

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
AD9	Trefniadau amgen ar gyfer Gweithio'n Unig	Cyflwyno trefniadau adranol unigol ar gyfer gweithio'n unig ac arbed y ffioedd a'r costau presennol (e.e. terfynnu defnydd i system ffon a sefydlu 'buddy systems')	Dim effaith	3,819	0
DaCh12	Lleihau costau caffael yr Argraffdy	Mae sail targed arbedion effeithlonrwydd yn nodi bod modd cyflawni arbedion o £11,500 trwy wella trefniadau caffael ac mae'r rhain i'w priodoli i'r Argraffdy gan mai yno mae gweithgaredd caffael yr Adran yn digwydd. Bwriedir i'r arbedion gael eu gwireddu trwy ail-negodi cytundebau am nwyddau a cyflenwadau.	Ni ragwelir unrhyw effaith o sylwedd ar bobl Gwynedd	11,500	0
CYFANSWM				437,800	11.4

ADRAN YMGYNGHORIAETH

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
YGC1	Codi Cynhyrchiant Staff YGC	<p>Mae bwriad i godi targed oriau denu ffioedd i staff YGC. Mae hyn yn golygu bydd y targed yn cynyddu o 1490 i 1505 eleni ac yna yn cynyddu i 1550 dros y pedair blynedd nesa (1520-2015/16, 1535- 2016/17, 1550-2017/18). Mae hyn cyfwerth â chynnydd mewn ffioedd o £76,799 ychwanegol pob blwyddyn (fel mae'r strwythur presennol). Mae hyn wrth reswm yn ddibynnol ar gynnydd mewn llif gwaith i gyfarch y 'capasiti' newydd o fewn y strwythur,</p>	<p>Dim effaith oherwydd ni fydd yn cael unrhyw effaith ar y gwasanaeth mae pobl Gwynedd yn ei dderbyn.</p>	304,000	0

YGC2	Ail Strwythuro Rheolaeth Adeiladu	<p>Mae newidiadau mewn darpariaeth gwaith a hefyd ail ddiffinio anghenion y busnes wedi darganfod arbedion o £90K o fewn yr Uned. Bydd y newidiadau yn golygu newid ffocws tîm o fod yn weinyddol i fod yn fwy technegol er mwyn darparu gwasanaeth well.</p> <p>Fe fydd hefyd ffi ar gyfer ceisiadau i newid enw dŵ neu stryd ac ar gyfer rhybuddion dymchwel.</p>	Bydd ffi ar gyfer rhai gwasanaethau lle nad oes ffi ar hyn o bryd.	90,000	0
YGC3	Ceisiadau Ymddeol yn Gynnar	Rydym wedi hysbysu fod yr Adran yn fodlon cysidro achosion o ymddeol yn gynnar ble mae budd i'r adran ar sail strategaeth a threfn y busnes. Mae Prif Bensaer a Chymhorthydd Technegol eisoes wedi manteisio ar y cynnig ble nad oed effaith andwyol ar y Gwasanaeth.	Dim effaith oherwydd mae'r math o wasanaeth oeddent yn ei gynnig wedi dirwyn i ben.	79,121	2
CYFANSWM				473,121	2

ADRAN PRIFYRDD A BWRDEISTREFOL

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
PB2	Cynllun Corfforaethol Electronic Document Record Management System (EDRMS)	Dileu un swydd weinyddol.	Dim effaith ar bobl Gwynedd oherwydd rhesymoli trefniadau gweinyddol.	25,000	1
PB4	Codi Ffi am Finiau Halen	Codi ffi am y gwasanaeth ar Gynghorau Cymuned a Thref, ffi o £156 pob bin (llenwi unwaith yn yr haf). Mae'r cynnig yma yn gadarn, oherwydd y gofyn gan Cynghorau Cymuned i ymestyn y ddarpariaeth.	Cyfleon i gymunedau cymryd perchnogaeth o'r ddarpariaeth ac ymestyn y ddarpariaeth pe dymunir.	100,000	0
PB6	Torri Gwair Gwledig	Peidio gwneud yr ail doriad ymhobman.	Bydd yn rhaid sicrhau diogelwch defnyddwyr y ffyrdd e.e. ar gyffordd a chynnal bioamrywiaeth yn yr ymylon gwyrdd. Posib bydd adwaith i edrychiad ymylon ein ffyrdd.	100,000	0
PB7	Codi Ffi Mynwentydd ac Amlogfa	Cynnydd mewn ffioedd claddu/amlosgi sy'n uwch na chwyddiant, ond yn rhesymol o'i gymharu a ffioedd siroedd eraill.	Cost uwch i gladdu/amlosgi.	45,000	0
PB8	Gorffen Comisiynu Profion Cerrig Beddi	Arolygwyr Bwrdeistrefol i gynnal y profion ar y cerrig beddi, yn hytrach na chomisiynu Ymgynghoriaeth Gwynedd.	Dim effaith ar Bobl Gwynedd oherwydd bydd y gwasanaeth yn parhau.	12,000	0
PB9	Arbedion Ynni Ffridd Rasmus	Cynhyrchu trydan o'r nwyon yn y safle.	Dim effaith ar Bobl Gwynedd oherwydd nid yw'n amharu ar ddarparu gwasanaeth.	20,000	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
PB10	Rhesymoli Cylchdeithiau Glanhau Strydoedd	Mae gwaith ail-ddylunio cylchdeithiau glanhau parthau yn unol a'r Cod Ymarfer i'r diwydiant yn cael ei wneud i sefydlu arbediad. Targed wedi ei osod yn gorfforaethol o wariant cymharol siroedd eraill yn y maes.	Posib lleihad mewn safonau glendid rhai ardaloedd ar gyrion trefi.	200,000	8
PB11	Cyfraniad Treth Tirlenwi yn dod i ben (Cronfa Tir a Mor)	Cyfraniad i gronfa amgylcheddol/cymunedol o dreth tirlenwi, nid oes cyfraniad i'r dreth bellach o ganlyniad i tirlenwi yng Ngwynedd dod i ben yn dilyn cau Cilgwyn, Llwyn Isaf a Ffridd Rasmus (Ionawr 2014). Lefel cyfraniad blynyddol i'r gronfa yn £17k.	Posib effaith ar ffynhonnell grantiau cymunedol lleol i'r dyfodol.	17,000	0
PB13	Rheoli'r Galw am Binau, Bocsys, Bagiau Gwastraff	Rheoli'r gofyn am focsys glas yn dilyn cyflwyno Cartgylchu. Cyflwyno trefn fwy effeithiol o ail-gyflenwi bagiau leinio binau bwyd drwy'r Sir.	Rheoli'r galw am y ddarpariaeth, trwy sefydlu dull gwahanol o ddsbarthu yn well a defnyddio cynhwysyddion gwell.	50,000	1
PB14	Rhesymoli Cylchdeithiau	Newidiadau cylchdeithiau casglu gwastraff gweddilliol i amllder casglu 3 wythnos yn unol a'r Achos Busnes (http://www.gwynedd.gov.uk/gwy_pwyllgorau.asp?cat=8118&doc=29909&Language=2 Eitem 6).	Casglu gwastraff gweddilliol llai aml ond oherwydd bydd gwasanaeth casglu ailgylchu a bwyd wythnosol bydd disgwyl cynnydd mewn ailgylchu.	150,000	2

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
PB16	Rhesymoli Graeanu	Rhesymoli a lleihau hyd y ffyrdd Ail Flaenoriaeth sydd yn cael eu graeanu.	Bydd llai o lonydd yn derbyn sylw o ran graeanu (nid blaenoriaeth cyntaf).	70,000	0
PB17	Diddymu'r Ddesg Gwastraff	Trosglwyddo'r galwadau/ymholiadau i Galw Gwynedd. Cefndir: 2 swyddog ar y Ddesg Gwastraff. 1 swyddog i'w drosglwyddo i Galw Gwynedd. 1 swydd i gael ei diddymu (£25k arbediad).	Dim effaith ar Bobl Gwynedd oherwydd bydd yr un gwasanaeth yn cael ei ddarparu i'r cyhoedd gan Galw Gwynedd.	25,000	1
PB18	Diddymu swydd Arolygwr Bwrdeistrefol gwag	Diddymu swydd Arolygwr Bwrdeistrefol gwag.	Efallai fydd ychydig o effaith gan fydd un swyddog yn llai i ymateb i ofynion trigolion, ond fydd yr un gwasanaeth yn cael ei ddarparu i'r cyhoedd.	25,000	1
PB19	Rhesymoli Banciau Ailgylchu	Lleihau'r ddarpariaeth a chytundebau gwagio gyda darparwyr, lleihau ar gamddefnydd, gwaredu slei bach a phroblemau glanhau strydoedd presennol.	Cyfeirio trigolion i ddefnyddio Canolfannau Ailgylchu y Sir sydd dan well rheolaeth.	40,000	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
PB20	Parhau gyda'r Cynllun Pylu Goleuadau Stryd	Mae'r Cynllun Pylu wedi ei fabwysiadu gan y Cyngor ers 2011, ac yn rhan o'r Cynllun Rheoli Carbon. Y cynnig yw ymestyn y cynllun dros 3 blynedd ychwanegol gan newid mwy o lampau i rhai sydd yn pylu er mwyn uchafu'r lefel o arbedion sydd yn bosib a lleihau allyriadau carbon a chostau ynni'r Cyngor.	Dim effaith oherwydd nid yw'n cael effaith ar ddarparu unrhyw wasanaeth.	60,000	0
PB21	Newid Trefn Ar-ddyletswydd Goleuo	Diddymu'r drefn o gael Trydanwr goleuo ar-ddyletswydd. Galwadau i'w cymryd gan y Peirianwyr Ar-ddyletswydd.	Dim goblygiadau ar bobl Gwynedd ac ni rhagwelir bod y gwasanaeth yn gwaethygu o ganlyniad i'r cynllun yma.	13,000	0
PB22	Ailstrwythuro Uned Goleuo	Adolygu strwythur y gwasanaeth o'r ochr cleient a contractwr.	Dim effaith ar Bobl Gwynedd.	65,000	3
PB23	Goleuo Twnel Caernarfon yn Fwy Effeithlon	Goleuadau newydd fwy effeithiol i arbed ynni.	Dim effaith ar bobl Gwynedd gan nad yw'n amharu ar darpariaeth unrhyw wasanaeth.	15,000	0
PB24	Trefn Gwahanol o Newid Lampau	Diddymu trefniant 'bulk change' sef newid lampau goleuadau stryd cyn iddynt ddod i diwedd ei hoes, trwy newid i drefn ymateb i ddiffygion fel maent yn codi.	Posibilrwydd bydd rhai lampau stryd yn cymryd mwy o amser i adnewyddu gyda diddymiant y drefn hwn ac y posibilrwydd o'r cyflwr y stoc lampau yn gwaethygu.	97,000	1
PB25	Ar-ddyletswydd Priffyrdd	Asiantaeth Cefnffyrdd yn cyfrannu tuag at drefniant ar ddyletswydd priffyrdd.	Dim effaith oherwydd ni fydd yn newid darpariaeth y gwasanaeth.	15,000	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
PB26	Newid Trefniadau Talu am Wasanaeth Ar-Alwad Gaeaf	Asiantaeth Cefnffyrdd yn cyfrannu i'r drefn o gael gangiau priffyrdd ar alwad tu allan i oriau gwaith arferol.	Dim effaith oherwydd bydd dim newid i'r gwasanaeth.	16,000	0
PB27	Dileu ac addasu Pennawd Cyllideb Gwasanaeth Peirianeg	Dileu ac addasu pennawd cyllideb.	Dim effaith oherwydd ni fydd yn newid darpariaeth y gwasanaeth.	10,000	0
PB28	Lleihau Amllder Torri a Threfn Casglu Gwair Trefol	Lleihau ymhellach amllder torri (safon uchel) a threfn casglu toriadau.	Posib effaith gweledol o ran edrychiad rhai llecynnau o fewn ein prif drefi.	50,000	3
PB29	Lleihau Defnydd o Ymgynghorwyr Allanol	Llai o ddefnydd o Ymgynghorwyr arbenigol ar gyfer y ddarpariaeth tirlenwi o ganlyniad i dirlenwi yn dod i ben yng Ngwynedd. Mae dal angen defnydd bach o Ymgynghorwyr arbenigol yn ol yr angen, pan mae'r celloedd yn y safleoedd yn cael ei capio (oherwydd bod tirlenwi yn dod i ben).	Dim effaith ar bobl Gwynedd oherwydd nid yw'n amharu ar ddarpariaeth unrhyw wasanaeth.	20,000	0
PB30	Rheoli Teithiau Gwaith Staff	Cyfyngu ar ddefnydd staff o gerbydau eu hunain i gyflawni gwaith yr Adran. Yn unol a'r Polisi Teithio Corfforaethol.	Dim effaith ar bobl Gwynedd oherwydd nid yw'n amharu ar ddarpariaeth unrhyw wasanaeth.	10,000	0
PB1	Cynllun Corfforaethol Caffael	Targed i'w gadarnhau. A dull o gyflawni i'w gadarnhau.	Ansicr ond ni rhagwelir y gaiff effaith ar bobl Gwynedd.	£434,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
PB3	Codi Ffi am Finiau Baw Cwn	<p>Cael Cyngorau Cymuned a Thref i gyfrannu tuag at y ddarpariaeth. £100 o ffi pob bin baw cwn presennol, £250 pob bin ychwanegol.</p> <p>Nid oes modd trosgwlyddo cyfrifoldeb yn gyfan gwbl i'r cyngorau cymuned/tref oherwydd mae'r Cyngor sydd a chyfrifoldeb am cynnal a glanhau y biniau.</p>	Os na fyddai'r Cyngorau Cymuned a Thref yn dewis talu am y ddarpariaeth yna ni fydd y biniau ar gyfer baw cwn sydd ar gael yn bresennol i drigolion yn cael eu darparu.	20,000	0
PB5	Canolfannau Ailgylchu	Adolygu'r ddarpariaeth bresennol drwy'r 9 Canolfan yn y Sir, angen ystyried dyddiau ac oriau agor, bydd cyfyngu pellach ar gamddefnydd gan fasnachwyr ac ystyried trwyddedu defnydd gan gynnwys codi ffi ar fasnachwyr pe bydd posibil newid i amodau trwydded y safle, lleihau costau ymdrin a choed a rwbel yn unol a'r Strategaeth Wastraff.	Bydd effaith ar fasnachwyr sy'n bresennol camddefnyddio'r canolfannau ailgylchu; tebygolrwydd bydd y ganolfannau ddim yn agored drwy'r wythnos fel yn bresennol.	150,000	2

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
PB31	Arbedion Fflyd yn Unol a'r Adolygiad Trafnidiaeth	<p>Adolygu trefniadau i gyd-fynd ac adolygiad trafndiaeth gan y cwmni Edge. Bydd hyn yn cynnwys newidiadau i hurio cerbydau, cysoni ar gwneuthuriad a modelau cerbydau y Cyngor a defnydd o is-gontractwyr ac ail-strwythuro.</p> <p>Manylion y strwythur i ddilyn.</p>	Dim effaith ar bobl Gwynedd oherwydd nid yw'n amharu ar ddarpariaeth unrhyw wasanaeth.	250,000	5
PB32	Ailstrwythuro Priffyrdd a Bwrdeistrefol	<p>Ailstrwythuro parhaol a sefydlu strwythurau dan y drefn haenau rheolaethol 2015-2018.</p> <p>Mae'r cynllun yma yn darged corfforaethol sydd wedi ei roi ar yr adran o dan y categori 'Haenau Rheolaethol' sef £410k. Rhagwelir y bydd swyddi rheolaethol a rheng flaen yn cael eu heffeithio o dan y cynllun yma, trwy ail-strwythuro parhaol 2015-18. Ychydig dros 4 swydd y flwyddyn am 4 blynedd.</p>	Bydd dileu gymaint a hyn o swyddi yn effeithio ar allu'r Adran i ymateb i ofynion trigolion.	440,000	18
CYFANSWM				2,544,000	46

ADRAN RHEOLEIDDIO

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
Rh1	Ail Strwythuro Gwasanaeth (Pob Uned)	Rhesymoli unedau a gweithredu canfyddiadau asesiadau adolygu/trawsnewid gwasanaethau a gwneud y gorau o TG	Bydd y newid yn golgyu ail flaenoriaethu gwaith a lleihad mewn capasiti. Gall hyn gael eggaithe ar allu y Gwasanaeth i ymateb i rai ymholiadau boed hynny o ran pwnc neu o ran bod yn amserol	£200,000 ?	
Rh2	Cyfrif Llif / Cyflymdra (Uned Traffig)	Mae oddeutu £70,000 y flwyddyn yn cael ei wario ar gael yr Ymgynghoriaeth i gasglu gwybodaeth a lleoli mesuryddion dros dro. Gyda datblygiadau offer a TG sydd yn lleihau gofynion arbenigedd etc mae yn nod i wneud hyn oddi fewn y Gwasanaeth gan ddefnyddio staff maes wedi yr ail strwythuro uchod.	Dim effaith.	£30,000 ?	
Rh3	Arbed Arian Cynnal Pontydd (1) (Refeniw)	Refeniw blynyddol oddeutu £888,000 i gynnal holl strwythurau y Sir. Edrych i wneud arbediad o 7% sef £62,000 drwy leihau ar gynnal ymatebol drwy 'risk based assessment' a gwell rheolaeth o asedau. Bwriad wedi ei wyntyllu fel dull gwell o weithio yn y broses Adolygiad Strategol Priffyrdd.	Dim yn uniongyrchol ond fe ddylai y dull newydd o weithio alluogi'r Cyngor i wneud defnydd gwell o adnoddau prin a rhoi arweiniad a sicrwydd ynglŷn â pha bontydd fydd yn cael sylw.	£62,000	0.0
Rh4	Arbed Arian Cynnal Pontydd (2) (Refeniw)	Newid i 'Risk Based Assessments' a lleihau costau blynyddol i archwilio pontydd / waliau o 15% Costau presennol yn £238,000 y flwyddyn. Angen buddsoddi yn 2015/16 i roi y sylfaen wybodaeth yn ei le. Hyn eisoes ar y gweill.	Dim yn uniongyrchol ond fe ddylai y dull newydd o weithio alluogi'r Cyngor i wneud defnydd gwell o adnoddau prin a rhoi arweiniad a sicrwydd ynglŷn â pha bontydd fydd yn cael sylw.	£37,000	0.0
Rh6	Cynnydd Incwm Gwaith Strydoedd (Uned Gwaith Strydoedd)	Defnydd effeithiol o TG ynghyd â chryfhau a gwella ffrydiau incwm. Buddsoddiad eisoes wedi ei wneud yn y system swyddfa gefn i hwyluso hyn.	Dim effaith.	£40,000	0.0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
Rh8	Gostyngiad mewn costau rheoli – Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd	<p>Mae costau rheoli yn cyfrif am 18.3% o'r gwariant ar gyflogau yn y Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd ar hyn o bryd. Mae nifer y rheolwyr wedi parhau'n gyson dros y tair blynedd ddiwethaf, er gwaethaf y lleihad yn niferoedd y staff rheng flaen a staff cefnogi gweithrediad. Mae saith rheolwr ar hyn o bryd: un Uwch Reolwr, tri Rheolwr Iechyd yr Amgylchedd, dau Reolwr Safonau Masnach ac un Rheolwr Cefnogi Gweithrediad. Cynigir lleihau'r nifer o reolwyr drwy ddileu dwy swydd; un Rheolwr Iechyd yr Amgylchedd ac un Rheolwr Safonau Masnach. Bydd hyn yn arwain at arbedion o £100k.</p>	<p>Bydd lleihad mewn rheolwyr yn amlwg yn arwain at gollu arbenigedd. Fodd bynnag, drwy ddewis un rheolwr o gefndir Iechyd yr Amgylchedd ac un o gefndir Safonau Masnach, bydd parhad y gwasanaeth yn cael ei sicrhau.</p>	£100,000	2.0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
Rh11	Lleihad o 10% yng nghyllidebau Uned Gwarchod y Cyhoedd sy'n ymdrin â swyddogaethau ble mae gan y Cyngor ddisgresiwn yn lefel y gwasanaeth a ellir ei ddarparu.	<p>Cam 1: Mae'n ddyletswydd statudol ar y Cyngor i gyflawni rhai swyddogaethau 'Gwarchod y Cyhoedd' penodol. Ar gyfer rhai o'r dyletswyddau hyn, mae isafswm lefel y gwasanaeth yn cael ei bennu gan Godau Ymarfer statudol ac ni ellir gwneud arbedion yn y swyddogaethau hyn. I eraill, rhaid i'r Cyngor gyflwyno'r swyddogaeth ond mae ganddo ddisgresiwn ynghylch lefel y gwasanaeth a ddarperir. Gellid gwneud arbedion drwy flaenoriaethu ymhellach lefel y gwasanaeth a ddarperir ar gyfer y swyddogaethau isod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trwyddedu Carafanau • Iechyd a Diogelwch • Iechyd Anifeiliaid • Masnachu Teg • Diogelwch Cynnyrch • Pwysau a Mesurau <p>Gellir gostwng lefel y gwasanaeth drwy beidio â gwneud gwaith rhagweithiol a blaenoriaethu gwaith ymatebol er mwyn canolbwyntio adnoddau ar agweddau sydd wedi'u pennu'n barod a bydd y dewis terfynol ynghylch y toriadau'n cael ei wneud gan yr Aelod Cabinet ac/neu'r aelodau. Byddai gostyngiad o 10% yng nghyllidebau gwasanaeth y swyddogaethau hyn o lefel gwariant 2013/14 yn arbed £69k, sydd gyfystyr â 3.8% o gyllideb Gwarchod y Cyhoedd.</p>	Mae'r swyddogaethau hyn wedi'u gorymestyn yn barod neu'n darparu isafswm gwasanaeth. Byddai lleihau eu cyllidebau yn gwanhau eu gallu i warchod trigolion Gwynedd rhag niwed a busnesau cyfreithlon rhag cystadleuaeth anheg.	£69,000	2.0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
Rh12	Lleihad ar Rh11 o 10% pellach (h.y. cyfanswm o 20%), yng nghyllidebau'r Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd sy'n ymdrin â swyddogaethau ble mae gan y Cyngor ddisgresiwn yn lefel y gwasanaeth a ellir ei ddarparu.	<p>Cam 2: Gellid gwneud arbedion pellach gyda'r swyddogaethau isod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trwyddedu Carafanau • Iechyd a Diogelwch • Iechyd Anifeiliaid • Masnachu Teg • Diogelwch Cynnyrch • Pwysau a Mesurau <p>Byddai gostyngiad pellach o 10% yng nghyllidebau gwasanaeth y swyddogaethau hyn o lefel gwariant 2013/14 yn arbed £69k pellach sy'n cyfateb i gyfanswm arbediad o £138k sydd gyfystyr â 7.6% o gyllideb Gwarchod y Cyhoedd.</p>	Fel y nodwyd, y cynnig yw torri 10% o'r gwariant; mae'r swyddogaethau hyn wedi'u gorymestyn yn barod neu dim ond isafswm gwasanaeth a ddarperir. Byddai lleihau'r cyllidebau fwy na 10% yn gwanhau eu gallu i warchod trigolion Gwynedd rhag niwed a busnesau cyfreithlon rhag cystadleuaeth anheg.	£69,000	2.0
RH13	Rhesymoli'r Uned Bioamrywiaeth	Dileu swydd Swyddog Bioamrywiaeth. Rhesymoli trefniadau gwaith.	Y cyngor yn methu cwrdd a gofynion statudol wrth ddarparu gwasanaethau megis cyngor arbenigol ar faterion Cynllunio ac ati fydd yn creu risgiau i'r Cyngor ac i ddarpar ddatblygwyr yng Ngwynedd, gydag effeithiau negyddol ar bobl Gwynedd yn sgil hyn. Effaith negyddol ar bobl Gwynedd o ran eu cyfleoedd i gael ymwybyddiaeth o phrofiadau o'r bioamrywiaeth gwerthfawr yng Ngwynedd.	£30,070	1.0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
Rh14	Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd	<p>Rhesymoli'r strwythur staff drwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ddileu Swyddi Cymhorthydd Cynllunio a Swyddog Systemau. • Yn sgil yr uchod, rhesymoli gwaith yr Uned 	<p>Prif waith yr Uned yma yw paratoi Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ar gyfer Awdurdodau Cynllunio Gwynedd ac Ynys Mon sydd yn ofyniad statudol ac yn un o flaenoriaethau corfforaethol y ddau Gyngor. Amserir y syniad ar y sail y bydd y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd wedi ei fabwysiadu cyn y bydd y syniad yn cael ei weithredu. Os na fydd y Cynllun wedi ei fabwysiadu bydd effaith ar gapasiti'r Uned i gyflawni'r gwaith – fydd yn sgil hyn yn cael effaith ar bobl Gwynedd gan na fydd Cynllun Datblygu diweddar yn ei le fel fframwaith gynllunio defnydd ti hwyluso dayblygiadau priodol i gwrdd ag anghenion trigolion Gwynedd. Bydd hefyd llai o gapasti i ar gyfer gwaith megis Canllawiau Cynllunio Atodol, Adroddiadau Monitro ac ati.</p>	£23,213	1.0
Rh15	Codi ffi am gyngor Cynllunio.	<p>Creu incwm drwy godi ffi priodol am roi cyngor cynllunio. Mae'r hawl i godi ffioedd ar gyfer cynnig cyngor cyn cyflwyno cais a ffioedd eraill dewisol wedi ei awdurodi gan y Cyngor ers 2011. Nid yw'r hawl yma wedi ei weithredu oherwydd yr holl newidiadau eraill megis trawsnewid ac ail-strwythuro'r Gwasanaeth Cynllunio oedd yn mynd ymlaen ar y pryd. Mae'r ffi sydd angen ei dalu yn seiliedig ar raddfa datblygiad – ac mae trefniadau tebyg eisoes yn weithredol mewn Awdurdodau eraill yng Nghymru.</p>	<p>Posib y bydd pobl Gwynedd yn dewis peidio gofyn am gyngor cyn cyflwyno cais (sydd yn wasanaeth sydd am ddim ar hyn o bryd) gydag ansawdd ceisiadau cynllunio'n dirywio a mwy o geisiadau'n cael eu gwrthod a neu'n cymryd mwy o amser i'w penderfynu.</p>	£10,000	0.0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
Rh25	Ail strwythuro Unedau Rheolaeth Datblygu, Gorfodaeth Cynllunio a Chefnogol Cynllunio	<ul style="list-style-type: none"> • Uno'r Uned Rheolaeth Datblygu a'r Uned Gorfodaeth i greu Uned Rheolaeth Datblygu a Gorfodaeth • Uno dyletswyddau swyddi Rheolwr Rheolaeth Datblygu a Rheolwr Gorfodaeth Cynllunio i greu swydd Rheolwr Rheolaeth Datblygu a Gorfodaeth • Dileu swydd Uwch Swyddog Rheolaeth Datblygu • Dileu swydd Cymhorthydd Cefnogol Cynllunio • Rhesymoli trefniadau gwaith 	<p>Ymholiadau cynllunio, ceisiadau cynllunio ac achosion gorfodaeth yn cymryd mwy o amser gyda bobl Gwynedd yn disgwyl mwy o amser am atebion / penderfyniadau. Poib na fyddai'r gwasanaeth ddim yn cwrdd a gofynion statudol.</p> <p>Posib felly o effaith negyddol ar bobl Gwynedd yn economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol.</p>	£96,300	4.0
Rh26	Rhesymoli gwaith y Tîm Hawliau Tramwy	<p>Dileu swydd Arweinydd Tim Hawliau Tramwy Dileu swydd Archwilydd Hawliau Tramwy Torri £30,000 o gyllideb cynnal Hawliau Tramwy Rhesymoli trefniadau gwaith sydd yn cynnwys gweithredu ar Rhaglen Waith yr Uned yn sgil yr ailstrwythuro a'r trawsnewid yn 2011/12</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gallai olygu diffyg cwrdd a gofynion statudol gyda hawliau tramwy gyda chynnydd posib mewn hawliadau yn erbyn y Cyngor. • Effaith negyddol ar gapasiti'r Tim Hawliau Tramwy (Uned Cefn Gwlad a Mynediad) i ddarparu rheolaeth effeithiol o rwydwaith hawliau tramwy'r sir. • Y sefyllfa o ran cyllid gan Llywodraeth Cymru ar gyfer rheoli / cynnal y Llwybr Arfordir Cenedlaethol i'r hir dymor yn ansicr ar hyn o bryd. • Diffyg adnoddau ar gyfer rheoli safleoedd megis Gwarchodfeydd Natur a Lonydd Glas <p>Yn sgil yr uchod effaith negyddol ar fwynhad a defnydd y cyhoedd (yn drigolion Gwynedd ac ymwelwyr i'r ardal) o lwybrau cyhoeddus y sir.</p> <p>Yn sgil yr uchod effaith negyddol ar yr economi dwristiaeth ac o ganlyniad i hyn ar bobl Gwynedd.</p>	£94,300	2.0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
Rh28	Cynnydd mewn ffioedd er mwyn adennill costau – Trwyddedu Tacsis	Caniateir i awdurdodau lleol adennill y costau a ddaw o ganlyniad i agweddau penodol o drwyddedu tacsis a cherbydau hurio preifat, ac ati. Er mwyn adennill y costau hyn a ganiateir, byddai gofyn cynnyddu'r ffioedd cyfredol a godir am dacsis a cherbydau hurio preifat, ac ati, 19.78% (ac i nifer y cwsmeriaid barhau ar y lefelau presennol hefyd). Byddai hyn yn creu incwm ychwanegol o £21k.	Taxi licence fees were raised by 25% in 2013/14 with notice being given to the trade that the Council would be moving towards full cost recovery in 2014/15. Despite this notice having been given, it is likely that there will be a strong adverse reaction to the proposal that fees be increased. If the new fees are introduced, it is also very likely that the increase will be passed on to customers. The process has started and the Licensing Committee will consider the matter at their September meeting.	£21,000	1.8
Rh29	Tystysgrifau DEC	Caffael y gwaith yn well a rheoli'r nifer o dystysgrifau blynyddol fydd angen eu cwblhau.	Dim effaith.	£7,000	0.0
Rh30	Ail strwythuro Uned Datblygu	Erbyn y drydedd flwyddyn bydd cyfran helaeth o gynlluniau y Cynllun Rheoli Asedau wedi eu cyflawni. Bydd modd lleihau yr adnodd staff felly.	Dim effaith.	£39,000	1.0
Rh31	Ail Strwythuro Uned Stadau	Mae un aelod o'r tim eisoes wedi cychwyn ar drefniant gweithio hyblyg gyda dyddiad terfyn wedi ei gytuno ymlaen llaw. Ni fydd yr hanner sy'n weddill yn cael ei llenwi bryd hynny. Bydd rhaid ail edrych ar weithgaredd yr Uned a chytuno ar flaenoriaethau. Ni fyddwn yn tori unrhyw wasanaeth a gynnigir ond byddwn yn edrych ar y camau gwastraffus a bydd rhaid derbyn na allwn ymateb mor gyflym i bob ymholiad/cais am waith.	Dim effaith.	£19,500	1.0
Rh32	Gwasanaeth Glanhau	Ail ddiffinio'r gofynion ac edrych ar ddefnydd amser mwy effeithlon. Adolygu dulliau gweithio hanesyddol.	Dim effaith.	£40,000	?
Rh33	Adolygiad Rhent Manddaliadau	Mae rhenti'r manddaliadau'n cael eu hadolygu pob tair blynedd ac er fod y targed incwm yn cael ei gynyddu'n unol a chwyddiant, bydd y cynnydd yn creu incwm uwchlaw'r targed.	Dim effaith.	£20,000	0.0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
Rh34	Ail Strwythuro Uned Diogelwch a'r Uned Gwaith Rhaglunedig	Mae cysylltiad agos rhwng gwaith y ddwy uned hon, yn arbennig yr ochr comisiynnu gwaith gan YGC neu ymgynghrowyr allanol. Drwy ddefnyddio egwyddorion Ffordd Gwynedd mae posibilrwydd uno'r ddwy uned o dan un rheolwr a defnyddio arbenigedd aelodau o staff mewn gwahanol feysydd.	Dim effaith.	£15,000	0.0
Rh35	Trwyddedau meddalwedd	Wedi gallu ail negodi telerau trwyddedau blynyddol system K2 ar gyfer 15/16 ymlaen ac mae bwriad i ddyddiymu defnydd o system info 4 local gov	Dim effaith.	£5,000	0.0
Rh36	Lleihau arbenigedd mecanyddol a thrydanol	Colli un swydd yn y maes yma a defnyddio arbenigedd swyddogion eraill yn y Gwasanaeth i gyflawni'r gofynion - Ffordd Gwynedd	Dim effaith.	£36,000	1.0
Rh38	Lleihau nifer Gofalwyr Pencadlys	Mae un swydd eisoes wedi ei diddymu drwy newid patrwm gwaith y ddau arall ac ail flaenoriathu eu rhaglen waith wythnosol.	Dim effaith.	£20,000	1.0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
Rh9	Rhoi'r gorau i Swyddogaethau Anstatudol – Gwasanaethau Rheoli Pla	<p>Mae gan y Cyngor ddyletswydd i ddifa pla yn ei ardal. Er nad oes dyletswydd i'r fath ddifa gael ei wneud gan ei staff ei hun, ac y byddai'r gwasanaeth yn cael ei brynu i mewn pe byddai angen, byddai'n dibynnu ar argaeledd gwasanaethau masnachol a'u bod yn ddigonol i ymateb yn amserol.</p> <p>Mae'r swyddogaeth Difa Pla yn darparu gwasanaethau difa i aelodau'r cyhoedd, i fusnesau, i Adrannau eraill y Cyngor ac i CCG. Nid yw'r incwm a geir o'r ffioedd a godir am y gwasanaethau hyn ond yn ddigon i dalu am 40% o'r costau. Nid oes dyletswydd gyfreithiol ar y Cyngor i ddarparu'r swyddogaeth hon ac os na pharheir â'r swyddogaeth, byddai modd gwneud arbedion o £67k yng nghyllideb Gwarchod y Cyhoedd.</p>	<p>Ar hyn o bryd, mae'r cyhoedd, Adrannau eraill y Cyngor a CCG yn derbyn gwasanaethau difa pla am gost isel o gymharu â'r dewisiadau masnachol eraill sydd ar gael. Byddai hyn yn dod i ben pe byddai'r gwasanaeth yn cael ei dynnu'n ôl.</p>	£67,000	2.0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
Rh10	Cynnydd yn y ffioedd Marchnadoedd a Ffeiriau er mwyn adennill costau	<p>Mae'r Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd yn rheoli'r marchnadoedd manwerthu wythnosol a gynhelir mewn trefi ledled Gwynedd, ynghyd â nifer o ffeiriau blynyddol. Codir ffioedd ar y masnachwyr sy'n mynychu'r marchnadoedd hyn: mae'r incwm o ffioedd yn talu am 84% o'r costau. Nid oes dyletswydd gyfreithiol ar y Cyngor i ddarparu'r swyddogaeth hon. Os na pharheir â'r swyddogaeth, gellid gwneud arbediad o £6k yng nghyllideb Gwarchod y Cyhoedd.</p> <p>Yn sgil yr arbediad bychan a geid drwy beidio â pharhau â'r swyddogaeth Marchnadoedd a Ffeiriau, yn enwedig pan fo hyn yn cael ei gymharu â'r manteision cyffredinol y daw marchnadoedd a ffeiriau i Wynedd, argymhellir bod yr opsiwn hon yn cael ei dilyn ond bod ffioedd yn cael eu codi er mwyn adennill costau'n llawn. Byddai hyn yn gofyn am gynnydd o 19% yn lefel y ffioedd a godir ar hyn o bryd.</p>	Mae Marchnadoedd a Ffeiriau'n cael eu sybsideiddio gan y Cyngor ar hyn o bryd. Nid yw cynyddu ffioedd fyth yn beth poblogaidd, ond nid oes modd cyfiawnhau'r sefyllfa bresennol ble mae busnesau'n cael eu sybsideiddio ar draul gwasanaethau statudol eraill.	£6,000	0.0
Rh16	Hysbysebu Ceisiadau Cynllunio	Cwtogi'r costau sydd yn gysylltiedig a'r angen statudol i hysbysebu rhai mathau o geisiadau cynllunio yn y wasg. Mae'r Adran yn cynnal darn o waith i edrych ar yr opsiynnau ar gyfer hyn fydd yn y byr dymor mae'n debyg angen trafodaethau gyda'r papurau newydd lleol gan na fydd yr anghenion statudol yn newid. Yn yr hir dymor a drwy'r Ddeddf Gynllunio Cymru (2016) – mae posibilrwydd y bydd yr anghenion statudol yn cael ei haddasu fel eu bod yn fwy addas i'r pwrpas gan ystyried hefyd fod gwybodaeth bob un cais cynllunio erbyn hyn ar y we.	Dim effaith.	£15,000	0.0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
Rh17	Hysbysebu Gorchymynion Hawliau Tramwy	Cwtogi'r costau sydd yn gysylltiedig a'r angen statudol i hysbysebu gorchymynion hawliau tramwy yn y wasg. Mae'r Adran yn cynnal darn o waith i edrych ar yr opsiynnau ar gyfer hyn fydd yn y byr dymor mae'n debyg angen trafodaethau gyda'r papurau newydd lleol gan na fydd yr anghenion statudol yn debygol o newid.	Dim effaith.	£5,000	0.0
Rh18	Rhesymoli Gwasanaeth Coed Cymru	Rhesymoli Gwasanaeth Coed i gynnwys codi ffi a chreu incwm am gyngor/gwaith arbenigol ar faterion coed.	Dim effaith.	£10,000	0.0
Rh21	Cydweithio cefn gwlad a mynediad (Gwynedd a'r Parc)	Darparu gwasanaeth Cefn Gwlad a Mynediad ar y cyd i gynnwys materion Hawliau Tramwy, Gweithredu Gwledig ac AHNE.	Effaith negyddol byr dymor wrth i adnoddau gael eu defnyddio i reoli a gweithredu'r newid. Anodd rhagweld yr effaith hir dymor ar hyn o bryd.	£35,000 ?	
Rh22	Cyflwyno trefn "permits" ar gyfer pysgota cocos yn Traeth Lafan.	Creu incwm drwy gyflwyno trefn i hawlio taliad am hel cocos yn Nhraeth Lafan. Mae hyn yn sgil ymgynghoriad diweddar gan Lywodraeth Cymru ynglyn a rheolaeth fwy cadarn a chost effeithiol ar gyfer pysgota cocos.	Dim effaith.	£10,000	0.0
Rh23	Rhesymoli Pridiannau Tir 2014	Cynyddu incwm y gwasanaeth drwy gynyddu pris y chwiliad o £96 i £100. Hefyd byddwn yn gwneud i ffwrdd â'r gwahaniaeth sydd yn bodoli rhwng y ffi am chwiliadau papur ag electroneg.	Posibilrwydd y bydd yna ddirywiad yn y gwasanaeth a ddarperir i brosesu chwiliadau.	£12,500	0.0
Rh24	Rhesymoli defnydd o'r ceir pwl a fflyd a lleihau costau teithio	Uchafu defnydd o'r ceir pwl a fflyd a rhesymoli'r niferoedd i gwrdd â'r angen. Hyn yn cynnwys newid trefn gweithio swyddogion i arwain at ddod a'r trefniant o fynd a fan adref i ben, gwaredu ceir pwl a cherbydau fflyd.	Dim effaith.	£18,000	0.0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
Rh27	Lleihad pellach ar Rh11 a Rh12 o 10% (h.y. cyfanswm o 30%) yng nghyllidebau'r Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd sy'n ymdrin â swyddogaethau ble mae gan y Cyngor ddisgresiwn yn lefel y gwasanaeth a ellir ei ddarparu.	<p>Cam3: Gellid gwneud arbedion pellachgyda'r swyddogaethau isod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trwyddedu Carafanau • Iechyd a Diogelwch • Iechyd Anifeiliaid • Masnachu Teg • Diogelwch Cynnyrch • Pwysau a Mesurau <p>Byddai gostyngiad pellach o 10% yng nghyllidebau gwasanaeth y swyddogaethau hyn o lefel gwariant 2013/14 yn arbed £69k pellach sy'n cyfateb i gyfanswm arbediad o £138k sydd gyfystyr â 7.6% o gyllideb Gwarchod y Cyhoedd.</p>	Fel y nodwyd, y cynnig yw torri 10% o'r gwariant; mae'r swyddogaethau hyn wedi'u gorymestyn yn barod neu dim ond isafswm gwasanaeth a ddarperir. Byddai lleihau'r cyllidebau fwy na 10% yn gwanhau'n ddifrifol eu gallu i warchod trigolion Gwynedd rhag niwed a busnesau cyfreithlon rhag cystadleuaeth anheg. Byddai torri'r gwasanaethau hyn 20% yn annoeth ar ran y Cyngor.	£69,000	1.8
Rh37	Lleihau nifer o faniau	Newid trefn weithio i arwain at ddileu yr angen am fan gan rai swyddogion a dod a'r trefniant o fynd a fan adref i ben	Dim effaith.	£7,000	0.0
CYFANSWM				£1,337,883	23.6

STRATEGOL A GWELLA

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
SaG1	Lleihau cyllidebau cyffredinol	Lleihau gwariant ar amrywiol gyllidebau oherwydd tan wariant rheolaidd	Dim	67,000	0
SaG2	Partneriaeth Gwynedd a Môn	Lleihau 2 swydd yn y tîm Cefnogol Partneriaeth Gwynedd a Môn yn sgil cydweithio gyda môn ar y bartneriaethLleihau	Dim, cynnal perfformiad gyda llai o adnoddau	44,000	2
SaG3	Cefnogaeth Weinyddol	Lleihad yn y gefnogaeth weinyddol i'r Adran yn sgil gweithredu EDRMS a Ffordd GwyneddLleihad	Dim effaith oherwydd cynnal perfformiad gydag adnoddau llai drwy ddefnydd o dechnoleg a symleiddio prosesau	40,000	1.5
SaG4	Uned Perfformiad	Dileu swydd yn yr Uned Perfformiad corfforaethol	Dim, cynnal perfformiad gyda llai o adnoddau	34,000	1
SaG5	Comisiynu gwaith dewisol	Dileu cyllideb datblygu polisi	Lleihad yn y gwariant gyda ymgynghorwyr allanol	£20,000	0
SaG8	Cynllunio Strategol a Rheoli Perfformiad	Adolygu'r drefn a strwythur cefnogol ar gyfer adnabod blaenoriaethau a rheoli perfformiad y Cyngor yn unol â chyfeiriad Ffordd Gwynedd.	Cynyddu'r risg wrth ddewis materion allweddol i'w gwella, a cynyddu'r risg o ran cyflawni cynlluniau gwella	£140,000 - £170,000	3 neu 4
DaCh8	Dileu swydd Swyddog Cydraddoldeb Anabledd	Gan fod y swydd yn wag ar hyn o bryd, peidio â'i llenwi a dileu'r swydd o'r sefydliad.	Ni fydd bellach swyddog penodol yn gyfrifol am sicrhau gweithredu'n unol â Chynllun Cydraddoldeb Strategol Cyngor Gwynedd ar draws y Cyngor o safbwynt anabledd, a chryfhau cysylltiadau allanol gyda mudiadau ac unigolion anabl er mwyn datblygu ar y Cynllun ymhellach	£33,430	1
DaCh9	Lleihau oriau gwaith y Rheolwr Polisi Cydraddoldeb ac Iaith	Mae'r Rheolwr Polisi Cydraddoldeb ac Iaith yn gweithio 4 diwrnod yr wythnos ar hyn o bryd am gyfnod o 2 flynedd (hyd at 31.07.15). Y cynnig ydi gwneud y trefniant yn barhaol.	Dim effaith sylfaenol ar allu'r Cyngor i gydymffurfio â'i Gynllun Strategol Anabledd na'i Gynllun Iaith (a'r Safonau Iaith arfaethedig). Y swyddog eisoes yn gweithio 4 diwrnod yr wythnos a dim tystiolaeth fod problem.	£8,090	0.2

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
DaCh11	Cynyddu ffioedd cyfieithu	Cynyddu lefel y ffioedd a godir gan yr Uned Gyfieithu ar bartneriaethau ayb am wasanaethau cyfieithu ysgrifenedig a chyfieithu ar y pryd. Codi am gostau teithio.	Dim effaith	£10,365	0
SaG6	Ymchwil a dadansoddeg	Lleihau'r gefnogaeth dadansoddeg ac ymchwil	Risg ein bod yn gwneud penderfyniadau ar sail llai gwybodus	30,000	1
SaG7	Cefnogaeth Democraataidd	Adolygu trefniadau a strwythur cefnog aelodau	Dim	30,000	1
DaCh10	Rhesymoli'r Gwasanaeth Cyfieithu	Rhesymoli trefniadau ac effeithlorwydd y Gwasanaeth Cyfieithu er mwyn lleihau costau ac arbed gwariant di-angen ar gyfieithu y tu allan i'r Cyngor heb leihau capasiti sylfaenol y Cyngor i weithredu yn unol â'i bolisi iaith. Byddai dwy ran i'r arbediad:- <ul style="list-style-type: none"> • Diwygio strwythur staffior uned er mwyn lleihau costau (oddeutu £10,000) • Moderneiddio a rhesymoli trefniadau gwaith er mwyn lleihau cost gyrru gwaith yn allanol (oddeutu £15,000) 	Mae Cynllun Iaith Gymraeg y Cyngor yn darparu y dylai pob dogfen gyhoeddus fod yn ddwyieithog ac y bydd gan bawb yr hawl i siarad Cymraeg neu Saesneg yn holl gyfarfodydd y Cyngor, ei bwyllgorau a'i is-bwyllgorau, paneli a.y.b. Ar y sail yma nid oes modd lleihau'r galw am wasanaeth cyfieithu a byddai'n rhaid ei ddarparu drwy fwy o ddefnydd o gyfieithwyr allanol os byddai angen.	25,000	
CYFANSWM				£481,885 i £4511,885	10.7 i 11.7

ADRAN ECONOMI A CHYMUNED

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
EaCh1	Gweinyddiaeth unedau gwasanaeth	Gweithredu arbedion ar draws yr adran drwy EDRMS, caffael, rheoli galw, argraffu a theithio	Llai o ddogfennaeth a llenyddiaeth yn cael i argraffu i'r ansawdd uchaf Staff yn mynychu llai o gyfarfodydd mewn cymunedau	53,000	0
EaCh2	Arbedion effeithlonrwydd twristiaeth a marchnata	Gwneud addasiadau i'r rhaglen waith: - Mynychu llai o sioeau / arddangosfeydd hyrwyddo Prydeinig - Peidio cyfrannu i adolygiadau ymchwil Steam - Lleihau yr arian yn y gyllideb craidd ar gyfer digwyddiadau gan fod y mater yn cael ei ariannu trwy'r cynllun strategol - Lleihau y nifer ymgyrchoedd marchnata twristiaeth	Llai o waith hyrwyddo'r sector twristiaeth ac felly, potensial i ddenu llai o ymwelwyr i Wynedd. Lleihau cyfleoedd i ddatblygu y sector a uchafu buddion a chyflogaeth o dwristiaeth a digwyddiadau.	20,500	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
EaCh3	Darpariaeth gwybodaeth i ymwelwyr	<p>>Adolygu darpariaeth canolfannau gwybodaeth i ymwelwyr sirol (wedi adolygu y maes yn 2014 – arbedion effeithlonrwydd o £23k wedi eu gwireddu)</p> <p>>Craffu cyfleoedd i roi mwy o bwyslais ar y we a phlatfform digidol</p> <p>>Adolygu fframwaith staffio a chreu strwythur gwirfoddoli er mwyn rhesymoli ac uchafu ansawdd.</p> <p>>Cydweithio gyda phartneriaid allweddol e.e. Parc Cenedlaethol a gwasanaethau eraill e.e. Llyfrgelloedd / Canolfannau Hamdden / Neuadd Dwyfor er mwyn rhannu adnoddau.</p> <p>>Targedu cyfleon cyllido Ewropeaidd i drawsnewid y gwasanaeth a gwireddu'r model gweithredu newydd. Gallai hyn uchafu gwerth cyllidebau'r gwasanaeth a lleihau costau'r Cyngor yn y tymor hir</p> <p>> Darparu model gweithredu newydd erbyn diwedd bl3 o'r cyfnod arbedion / effeithlonrwydd nesaf</p>	<p>Llai o waith hyrwyddo sector twristiaeth</p> <p>Lleihau cyfleoedd i ddatblygu'r sector a uchafu buddion a chyflogaeth o dwristiaeth.</p>	25,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
EaCh4	Marchnata ardal Eryri Mynyddoedd a Mor	<p>> Adolygu llyfryn Gwybodaeth ymwelwyr a llyfrynau cysylltiol a rhesymoli eu cynnwys a'u cynhyrchiad er mwyn rhoi mwy o bwyslais ar y we a phlatfform digidol. (Cytundeb presennol yn dod i ben gyda chynhyrchiad taflen 2015).</p> <p>>Ymgynghori gyda phartneriaid allanol – Cyngor Conwy a dros 200 o fusnesion sydd yn hysbysebu er mwyn cytuno ar fodel gweithredu cynaliadwy effeithiol</p> <p>>Craffu cyfleoedd cyd weithio yn Adrannol er mwyn cyrraedd ein amcanion e.e hamdden / byw yn iach, agenda awyr agored.</p> <p>>Adnabod cyfleon cyllido Ewropeaidd er mwyn cyflawni'r weledigaeth newydd yn dilyn yr adolygiad.</p> <p>>Darparu model gweithredu newydd erbyn diwedd bl3 or cyfnod arbedion / effeithlonrwydd nesaf</p>	<p>Llai o waith hyrwyddo'r sector twristiaeth allai arwain at lai o ymwelwyr â'r sir, ac felly llai o fuddiannau economaidd.</p> <p>Lleihau cyfleoedd i ddatblygu'r sector ac uchafu buddion a chyflogaeth o dwristiaeth. Ar sail ymchwil diweddar yn dilyn ymgyrchoedd marchnata, amcangyfrifir bod llyfryn Eryri Mynyddoedd a Môr yn cyfrannu dros £4 miliwn i economi Gwynedd ar sail fformiwla sy'n cymryd i ystyriaeth niferoedd sy'n ymweld yn dilyn derbyn y llyfryn a gwariant cyfaratolog tra ar ymweliad.</p>	30,000	0
EaCh5	Gwasanaeth Cefnogi Busnes (Tim Asedau Busnes)	<p>Addasu (lleihau) strwythur staffio presennol (£25k)</p> <p>Lleihau cyllideb cynnal a chadw (£20k)</p>	Dim effaith	45,000	1
EaCh6	Rheoli Prosiectau Strategol	<p>Adolygu trefniadau rheoli prosiectau o fewn yr Adran gyda'r bwriad o resymoli haenau rheoli ar draws Unedau Gwasanaeth</p> <p>Golyga'r cynnig ail-strwythuro unedau gwasanaeth o fewn yr Adran sydd yn ymwneud a'r meysydd hyn gan ddiddymu un swydd rheolwr o'r strwythur presennol. Byddai'r cynnig hefyd yn lleihau adnodd o fewn yr Uned Prosiectau Economaidd Strategol sydd yn ymwneud a datblygu prosiectau.</p>	Newid mewn trefniadau rheoli prosiectau ar draws yr Adran. Lleihad mewn capasiti'r Gwasanaeth i fod yn datblygu a gweithredu prosiectau datblygu'r economi i'r dyfodol.	65,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
EaCh8	Adolygu trefniadau rheolaeth traethau	<p>Adolygu trefniadau gweithredol ar gyfer rheoli traethau ar hyd arfordir Gwynedd. Bydd yr adolygiad yn ystyried trefniadau presennol, gyda'r bwriad o adnabod blaenoriaethau i'r dyfodol (gan gynnwys trefniadau casglu ysbwriel).</p> <p>Fel rhan o'r adolygiad byddai angen cynnal trafodaethau gyda Stad y Goron er mwyn cadarnhau cyfrifoldebau'r Cyngor ar hyd yr arfordir.</p>	Newid mewn trefniadau rheoli'r traethau. Angen gwaith pellach er mwyn ystyried effaith.	40,000	
EaCh9b	Neuadd Dwyfor	<p>Adolygu strwythur staffio a darparu gwasanaethau rheng flaen Neuadd Dwyfor, Llyfrgelloedd a Chanolfan Gwybodaeth Twristiaid ar y cyd. mewn egwyddor ganfod arbedion i'r Adran.</p> <p>Hefyd mae arbedion posib drwy leihau / newid sut mae'r ganolfan yn cael ei marchnata a chodi incwm. Mae'r arbedion yn ddibynnol ar y trafodaethau parthed cydweithio yn ystod y flwyddyn nesaf a chyfleoedd codi incwm os buddsoddir yn yr adeilad I ddenu rhagor o incwm. Mae cyfle hefyd I fuddsoddi yn y Neuadd drwy gyflwyno cais grant i Cyngor Celfyddydau Cymru am well cyfleusterau fel caffi, derbynfa, siop a seddi.</p>	<p>Gallai cydweithio i ddarparu un gwasanaeth gofal cwsmer ar y safle wella'r ddarpariaeth i bobl Gwynedd yn hytrach na chael 3 gwasanaeth yn darparu'r unigol. Byddai angen buddsoddiad ariannol yn y cyntedd a'r derbynfeydd i wireddu hyn.</p> <p>Budd buddsoddi yn yr adeilad yn cynnig cyfle i wella'r ddarpariaeth, codi incwm a darparu gwasanaethau ar y cyd a'r llyfrgell a'r ganolfan groeso.</p>	12,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
EaCh9c	Archifau, Amgueddfeydd a'r Celfyddydau	<p>Adnabod cyfleoedd I ddarganfod arbedion effeithlonrwydd trwy ymddeoliad hyblyg, cwtogi cyllidebau'r Gwasanaeth Celfyddydau Cymunedol ac arbediad yn dilyn gwerthiant Ty Meirion, Dolgellau a chau Canolfan y Crynwyr o ganlyniad i hynny.</p> <p>Canolfan y Crynwyr – Bydd y ganolfan yn cau fis Mehefin yn dilyn gwerthiant yr adeilad. Mae rhai manylion i'w cadarnhau yn enwedig o ran unrhyw gymorth fyddai angen ei roi i sefydlu arddangosfa gyda'r gymuned leol. Mae Tîm Defnyddwyr wedi bod yn cyfarfod i geisio adnabod cyfleoedd eraill ond nid oes datrusiad hyd yma er parheir i gael y drafodaeth.</p>	<p>Byddai arbediad i gyllideb yr Uned yn arwain at lai o weithgareddau'n cael eu trefnu gan yr Uned Celfyddydau Cymunedol allai felly effeithio ar bobl Gwynedd gan na fydd cymaint o weithgareddau celfyddydau cymunedol e.e. Criw Celf / Caru Cerdd / Chwarae creadigol Uned Plant Ysbyty Gwynedd /Celf mewn Iechyd/Artefact / prosiectau gyda Derwen, Hergest, Cofis Bach, Cymdeithas Alzheimer, Tai Gogledd Cymru ayb yn cael eu cynnal a byddai gallu'r Cyngor i ddenu arian cyfatebol allanol yn llai.</p> <p>Ty Meirion . Mae'r penderfyniad i gau eisoes wedi ei gymryd gan Uned Eiddo'r Cyngor ond mi fydd yn arwain at fwch yn Nolgellau a fydd yn anodd i'w lenwi o ran darpariaeth treftadaeth, twristiaeth a'r economi. Trafodaethau'n parhau efo'r gymuned leol i ddatblygu arddangosfa dreftadaeth ehangach gan y gymuned.</p>	28,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
E3Ch10	a) System Gyfrifiadurol Rhanbarthol i'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd	<p>Opsiwn 1:-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Datblygu Rhwydwaith o 9 Prif Lyfrgell (adeiladau ffisegol) yn unig. - Bod holl amrediad o wasanaethau a chynlluniau y 'cynigion' yn cael eu darparu ym mhob un o'r prif lyfrgelloedd. - Bod oriau agor y Prif lyfrgelloedd yn cael eu haddasu i gwrdd gydag anghenion defnyddwyr llyfrgell sy'n colli adeilad o'u cymuned. - Buddsoddi mewn systemau RFID - Buddsoddi mewn adnoddau a teclynnau benthyca e-ddarllen - Datblygu'r Prif Lyfrgelloedd fel 'hwb' i ddarparu gwasanaeth llyfrgell ymestyn allan sy'n cynnwys:- Llyfrgell Deithiol i gymunedau sydd dros 6 milltir o brif lyfrgell Gwasanaeth Cludo i'r Cartref i Unigolion a Grwpiau Bregus Gwasanaeth Lori Ni – llyfrgell deithiol plant Gwaith Ymestyn allan gan 'Llyfrgellwyr Bro' (mynd a'r gwasanaeth llyfrgell i'r gymuned – gweithgareddau darllen, digwyddiadau i hyrwyddo y cynigion llyfrgell). <p>Opsiwn 2:-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Datblygu Rhwydwaith o 9 Prif Lyfrgell (adeiladau 	<ul style="list-style-type: none"> a) Darparu system am gost llai mewn cydweithrediad b) Yn ddibynnol ar ganlyniadau ymgynghori cyhoeddus; Aseiad Effaith Cydraddoldeb. Effaith amlycaf yw na fydd 		

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
Lluchio	b) Model Darparu Newydd i'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd	<p>Datblygu'r gwasanaethau a'r llyfrgell (adnewidau ffisegol) yn unig.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cynnal y gwasanaeth fel ac y mae yn bresennol yn y 9 prif llyfrgell (dim addasu'r oriau agor; dim cynnydd mewn digwyddiadau / gweithgareddau / hyfforddi fydd ar gael ohonynt). - Datblygu'r Prif Lyfrgelloedd fel 'hwb' i ddarparu gwasanaeth llyfrgell ymestyn allan sy'n cynnwys:- <ul style="list-style-type: none"> Llyfrgell Deithiol drwy'r sir gan gadw y ddarpariaeth presennol Gwasanaeth Cludo i'r Cartref i Unigolion a Grwpiau Bregus Gwasanaeth Lori Ni – llyfrgell deithiol plant Dim gwaith ymestyn allan gan 'Llyfrgellwyr Bro'. - Trafod trefniadau amgen mewn 8 cymuned arall megis symud i Lyfrgell Gymunedol (i'r dinesydd buasai hyn yn ymddangos fel bod hyd at 17 llyfrgell, fel sy'n bresennol, yn parhau). Buasai Llyfrgell Gymunedol yn golygu darparu ar y cyd sef y Gwasanaeth Llyfrgell yn parhau i gyflogi staff (isafswm oriau), cynnal stoc a chynnal mynediad cyhoeddus i'r rhyngwyd. Buasai'r gymuned yn gyfrifol am yr adeilad; gweithgareddau arall o'r adeilad; agor a chau y llyfrgell; gyda'r hawl iddynt i ehangu'r oriau safonol ariannir gan y Cyngor drwy gydlynw gwirfoddolwyr. 	mynediad pobl Gwynedd i wasanaeth llyfrgell yn wahanol na'r hyn ydyw ar hyn o bryd.	189,000	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
EaCh11	leuenctid	<ul style="list-style-type: none"> > Diddymu Strwythur Gweithwyr leuenctid mewn Ysgolion (£40k arbediad) 2014-15 > Gwaredu Cefnfaes a Penygroes – adeiladau DIM darpariaeth (£30k arbediad) 2015-16 > Cwtogi darpariaeth Clybiau leuenctid a symud i ddarpariaeth prosiect, darpariaeth ymestyn allan a darpariaeth wedi ei gomisiynu 	<p>a) Ni fydd newid i'r hyn y gellir ei gynnig i'r bobl ifanc – y prif newid yw sut y mae'r ysgolion yn cael mynediad / cyfeirio i'n gweithwyr a bod arferion gwaith ein swyddogion yn fwy hyblyg i gefnogi pobl ifanc mewn dalgylch ehangach yn hytrach nag ynghlwm i ysgolion unigol.</p> <p>b) Bydd y gwasanaeth leuenctid yn parhau i fod ar gael yn y 2 gymuned a enwir ond nid y Cyngor o reidrwydd fydd perchennog y lleoliad y darperir y gwasanaeth ohono.</p> <p>c) Bydd ymgynghoriad Cyhoeddus ac Asesiad Effaith Cydraddoldeb ar y cynnig hwn. Byddwn angen casglu barn pobl ifanc, staff a rhan-ddeiliaid os ydym am newid y model darparu.</p>	140,000	
CYFANSWM				647,500	1

HAMDDEN

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
HAM1	Adolygu a rhesymoli strwythurau rheoli newydd Canolfannau Hamdden	Adolygu'r sefyllfa bresennol o gael Rheolwr Canolfan Hamdden ymhob safle, a chreu swyddi Rheolwr Ardal, gyda chyfrifoldeb dros nifer o gyfleusterau Hamdden o fewn dalgylch diffiniedig.	Dim effaith i ddefnyddwyr Canolfannau Hamdden - gwasanaeth yn union yr un fath.	125,000	4
HAM2	Cynyddu lefelau ffioedd	Cynyddu lefel cyffredinol ffioedd hamdden 1% dros lefel chwyddiant am y dair blynedd nesaf	Yn gyffredinol, mae prisiau Gwynedd yn gystadleuol iawn i gymharu â chynghorau/busnesau lleol. Fodd bynnag, byddai angen sicrhau nad yw'r cynnig yn arwain at greu anghydraddoldebau iechyd mewn rhai ardaloedd o Wunedd. Gall y cynnig gynnwys gwaith ar sefydlu ffioedd gwahaniaethol ar sail ardal neu ddalgylch er mwyn ceisio lleddfu unrhyw effaith.	70,968	0
HAM3	Adolygu a rhesymoli strwythurau canolog Gwasanaeth Cymunedau Iach	Adolygu strwythurau canolog Gwasanaeth Cymunedau Iach gan edrych i gyfuno dyletswyddau a chyfrifoldebau ymysg rheolwyr a staff	Dim effaith	75,000	3
HAM4	Rhedeg cyfleusterau hamdden yn fwy effeithiol	Lleihau lefel sybsidi presennol y Cyngor ar gyfer y ddarpariaeth o ganolfannau hamdden. Er mwyn cyflawni hyn, bydd angen cyfres o brosiectau trawsnewidiol ar draws Gwynedd sydd gyda ffoecs penodol fesul dalgylch / canolfan hamdden. Mae hynny'n golygu gall y cynnig presennol fod yn lleihau yn sylweddol neu yn cael ei ddarparu'n wahanol a hynny'n gwbl ddibynnol ar y cyfleon sydd ar gael.	Bydd y newidiadau yn cael effaith sylweddol ar y cynnig presennol o gyfleusterau hamdden yn y Sir. Fodd bynnag, y nod ydi peidio lleihau'r cynnig oni bai bod achos clir i wneud hynny. Ble gellid lleihau'r cynnig, y nod hefyd yw sicrhau darpariaeth amgen heb amddifadu trigolion Gwynedd o'r gallu i gymryd rhan mewn gweithgareddau egniol.	575,000	10
HAM5	Cynnal Tiroedd	Lleihau gwariant ar gynnal tiroedd drwy newid cytundeb	Dim effaith	15,000	0

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
HAM6	Neuadd Chwaraeon Arfon, Bangor	Dod a chytundeb presennol ar gyfer defnydd o'r ganolfan gan drosglwyddo'r cyfleuster yn llawn i Coleg Menai neu yn rhannol i'r Brifysgol.	All arwain at leihad mewn defnydd gan drigolion lleol ond rhagwelir y byddai Coleg Menai/Brifysgol yn awyddus i'r defnydd presennol barhau.	29,000	1
HAM7	Trac Treborth	Dod a chytundeb presennol ar gyfer defnydd tir i ben gan drosglwyddo'r asedau i'r Brifysgol. Byddai hynny yn cynnwys y trac athletau a'r offer sydd ar y safle	All arwain at leihad mewn defnydd gan drigolion lleol ond rhagwelir y byddai'r Brifysgol yn awyddus i'r defnydd presennol barhau.	33,030	1
HAM8	Neuadd Harlech	Mae Neuadd Chwaraeon Harlech yn adnodd sydd ynghlwm ag Ysgol Ardudwy. Mae'r defnydd cymunedol presennol yn isel iawn gyda'r prif ddefnydd yn cael ei wneud gan Adran Addysg Gorfforol yr ysgol yn ystod y dydd. Ar sail fasnachol, nid yw'r cynnig presennol yn briodol i anghenion yr ardal ac argymhellir y dylid unai cau'r cyfleuster neu ei drosglwyddo yn llawn i'r ysgol neu i fenter leol.	All arwain at leihad bychain mewn gallu trigolion yr ardal gymryd rhan mewn gweithgareddau egniol.	13,930	0
CYFANSWM				936,928	19

ADRAN DEMOCRATIAETH A CHYFREITHIOL

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
DaCh4	Cwtogi cyllideb cyhoddusrwydd Cofrestru Etholwyr	Mae yna drefn cofrestru etholwyr newydd yn dod i fewn eleni ond ar y ddamcaniaeth y bydd wedi ymsefydlu ar seiliau cadarn erbyn 2017/2018 yna ni fydd angen cadw cymaint yn y gyllideb yma.	Bosib y bydd yna effaith ar ardaloedd difreintiedig lle mae canran isel o'r boblogaeth wedi eu cofrestru ar y Gofrestr Etholwyr.	5,000	0
DaCh5	Mân arbedion cyllidebol cyfreithiol	Cwtogi Cyllideb Cyfreithiol: 1. Tystysgrifau Ymarfer -£2,000 2. Hyfforddiant £-1,000 3. Dodrefn ac Offer -£1,000 4. Llyfrau - £3,000 5. Costau wrthgefn Cyfreithiol - £2,000	Dim effaith	9,000	0
DaCh7	Cwtogi staff Cabinet	Cwtogi 5% ar staff cefnogi'r cabinet – nid oes modd cwrdd ag arbediad effeithlonrwydd o fewn y tîm yma heb leihau'r oriau gwaith sydd ar gael i gefnogi'r Cabinet, yr Arweinydd, y Cadeirydd a'r Arglwydd Raglaw. Mae 5% gyfystyr â thraean o swydd. Yn sylfaenol mae'r Tîm Cabinet eisoes yn cael trafferth i gyfarfod â gofynion eu swyddogaeth. Byddai rhaid edrych yn fanwl ar flaenoriaethu y gofynion ar y Gwasanaeth ac ar ble fyddai modd cyllido y gostyngiad. Fodd bynnag byddai ardrawiad ar dîm cymharol fychan yn arbennig felly ar ddarparu "cover" gwyliau a salwch. Byddai angen edrych efallai ar lefel angenrheidiol cyllidebau megis Cronfa'r Cadeirydd.	Cwtogi cefnogaeth ar gyfer yr Arweinydd a'r Cabinet	4,650	

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
DaCh13	Arbedion yng nghyllideb y Crwner	<p>Y Cyngor sy'n gyfrifol am dalu costau gwasanaeth y Crwner. Mae'r gyllideb (ar gyfer Gwynedd) yn 2014/15 yn £276,000 gydag Ynys Môn yn cyfrannu £177,500 arall. Y prif wariant ar y gyllideb ydi'r costau meddygol am archwiliadau post mortem a chostau trefnwyr angladdau.</p> <p>Rhagwelir newidiadau yn y gwasanaeth yn ystod y blynyddoedd nesaf yn sgil newid diweddar mewn deddfwriaeth a'r anogaeth i ymuno ardaloedd crwneriaid pan fo'r cyfle yn codi. O ganlyniad mae'n debyg y daw cyfleoedd i gyflawni arbediad yn y gyllideb a chredir ei bod yn rhesymol gosod amcan o 5% o arbediad effeithlonrwydd ar y gwasanaeth.</p>	Dim effaith	13,795	0
DaCh14	Cwtogi cyllideb etholiadau	<p>Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol mae unrhyw arian sydd dros ben yn y gyllideb yn cael ei gronni mewn cronfa. Y gronfa honno sy'n darparu'r gyllideb ar gyfer etholiadau arferol y Cyngor bob pedair blynedd.</p> <p>Ar hyn o bryd mae swm o £170,500 yn y gronfa. Mae'r gost o redeg etholiadau ar draws pob etholaeth yn y sir oddeutu £190,000. Cost etholiadau 2012, pan gafwyd etholiad mewn 52 rhanbarth etholiadol, oedd £140,000.</p> <p>Gan fod dyddiad yr etholiad nesaf yn debyg o gael ei ohirio tan 2017, mae'n deg casglu nad oes angen y cyfan o'r gyllideb flynyddol dros y blynyddoedd nesaf.</p>	Dim effaith	12,000	0
DaCh15	Mân arbedion cyllidebol cyffredinol	Yn sgil yr ail-strwythuro nid oes angen rhai o benawdau cyllideb reolaethol yr Adran mwyach felly'r cynnig ydi dileu'r symiau o'r gyllideb.	Dim effaith	26,070	0
CYFANSWM				70,515	0

TIM RHEOLI CORFFORAETHOL

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
TRh1	Dileu swyddi uwch arweinyddiaeth o fewn y Cyngor - Gwedd 1	Dileu swyddi Pennaeth Gofal Cwsmer, Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol ynghyd a newidiadau eraill cysylltiedig – cynigion a gymeradwywyd eisoes gan y Cyngor.	Dim – heblaw cynyddu'r posibilrwydd o oedi yn ein gallu i ymateb i rai materion efallai a cholled profiad swyddogion profiadol.	496,900	5.00
TRh3	Newyddion Gwynedd - lleihau nifer rhifynnau o dri i ddau o 2017/18 ymlaen	<p>Wrth i nifer cynyddol o breswylwyr ddewis derbyn gwybodaeth am y Cyngor yn ddyddiol o ffynonellau electronig, (cyfrifon Trydar a Facebook y Cyngor a gwefan y Cyngor), ac wrth i ni ei hyrwyddo ymhellach, gellid ystyried lleihad pellach yn 2017/18.</p> <p>Byddem yn parhau i gyhoeddi isafswm o ddau rifyn yn flynyddol (ar ffurf papur newydd a CD ar gyfer pobl ddall) o 2017/18 ymlaen er mwyn cyfarch anghenion gwybodaeth y preswylwyr hynny sydd yn methu neu sydd yn dewis peidio derbyn gwybodaeth drwy'r cyfryngau electronig.</p>	<p>Er bod y niferoedd sy'n dewis derbyn gwybodaeth am y Cyngor drwy dulliau electronig yn cynyddu yn sylweddol, mae'r dulliau "traddodiadol" o dderbyn gwybodaeth yn parhau i gael eu ffafrio gan y mwyafrif.</p> <p>Mae'r effaith yn uniongyrchol gysylltiedig gyda'r niferoedd fydd yn fodlon derbyn gwybodaeth yn electronig.</p>	10,000	0.00
TRh6	Lleihau cyllidebau yn sgil gwaith caffael	Yn sgil adolygu trefniadau caffael rhagwelir y gellir lleihau cyllidebau rhai penawdau deunyddiau a chyflenwadau.	Dim – parhau i archebu'r un deunydd am gost llai.	1,810	0.00
TRh7	Dileu cyllidebau blaenoriaeth is	Dileu cyllidebau sydd ar gael ar gyfer ariannu cynlluniau a hyrwyddir gan y Tim Rheoli.	Dim amlwg. Bydd yn lleihau ein gallu i fod yn ystwyth o ran ariannu cynlluniau allasai ddod i'r amlwg ond gellir ystyried cynlluniau unigol fel y byddant yn codi, a phwysu a mesur blaenoriaeth y cynlluniau hynny yn erbyn y pris fyddai'n rhaid ei dalu os am eu hariannu.	7,810	0.00

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
TRh2	Dileu 1 swydd uwch arweinyddiaeth pellach o fewn y Cyngor (a'r gefnogaeth iddi) yn dilyn penodi Prif Weithredwr yn fewnol - Gwedd 2	<p>Dileu 1 swydd uwch arweinyddiaeth pellach o fewn y Cyngor (a'r gefnogaeth iddi) yn dilyn penodi Prif Weithredwr yn fewnol. Ni ddaethpwyd i gasgliad eto pa swydd y dylid ei dileu ond dylid medru dileu un swydd mewn unrhyw ystyriaeth o sut i ddygymod gydag ymddeoliad y Prif Weithredwr.</p> <p>'Roedd dileu swydd yn rhan o'r achos busnes dros ganiatau i'r Prif Weithredwr ymddeol yn gynnar.</p>	<p>Dim – heblaw cynyddu'r posibilrwydd o oedi yn ein gallu i ymateb i rai materion efallai a cholled profiad swyddogion profiadol.</p>	108,580	2.00
TRh4	Dileu swydd Cymhorthydd Cyfathrebu o fewn yr Uned Gyfathrebu o 2017/18 wrth adolygu trefniadau gweithio	<p>Dileu swydd o fewn yr Uned Gyfathrebu o 2017/18 wrth adolygu trefniadau gweithio.</p> <p>Ar hyn o bryd mae pum swydd o fewn yr Uned Gyfathrebu. Rhagwelir y bydd angen y lefel yma o ddarpariaeth am y cyfnod 2014/15 - 2016/17 er mwyn ymateb i anghenion cyfathrebu, ymgysylltu a marchnata'r Cyngor drwy'r cyfnod hynod heriol sydd o'n blaenau.</p> <p>Os rhagwelir y bydd y Cyngor wedi cwblhau'r mwyafrif o'r cynlluniau cyfathrebu sydd ynghlwm a'r prif gynlluniau arbedion erbyn Chwarter 1, 2017/18, a chan ystyried y byddwn wedi cael cyfle i weithredu ar egwyddorion Ffordd Gwynedd drwy ein holl weithgareddau cyfathrebu erbyn hynny, gan ddylunio ffordd wahanol o weithredu'r swyddogaeth gyfathrebu, rhagwelir y gellid diddymu un swydd.</p>	<p>Oni bai fod modd lleihau'r ymdrech sydd ei angen drwy weithredu ar egwyddorion Ffordd Gwynedd neu fod y gwaith cyfathrebu sylfaenol yn gostwng, fe allasai diddymu'r swydd gynyddu'r risg:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) na fydd preswylwyr yn deall y rhesymeg dros newidiadau i wasanaethau lleol ii) na fydd preswylwyr yn deall sut i gael mynediad i wasanaethau ar eu newydd wedd wrth i brosesau mewnol y Cyngor newid mewn ymateb i'r sefyllfa ariannol iii) na fydd yn bosib darparu gwasanaeth cyfryngau cymdeithasol llawn i'r cyhoedd. <p>Mae'n anodd maintoli'r risg yma ar hyn o bryd heb fynd drwy'r broses newid.</p>	24,900	1.00

Cyf	Teitl y Cynnig	Disgrifiad Byr o'r Cynnig	Effaith ar bobl Gwynedd	Cyfanswm	FTE's yr effeithir
TRh5	Tim Cynllunio Argyfwng Gogledd Cymru	<p>Targed arbedion wedi cael ei osod ar yr Uned Cynllunio Argyfwng ar y cyd ar draws Gogledd Cymru i wireddu arbediad effeithlonrwydd pellach.</p> <p>Nid oedd modd gofyn am hyn ar adeg sefydlu'r Uned (hynny newydd ddigwydd) ond cytunwyd y byddai modd gwneud hynny yn y tymor hir unwaith y byddai'r Uned wedi sefydlogi.</p>	Dim – y bwriad yw y dylai'r Uned Cynllunio Argyfwng Gogledd Cymru ddod yn fwy effeithlon heb amharu ar allu cynghorau i fedru ymateb i argyfyngau.	7,000	0.00
CYFANSWM				657,000	8.00